

KOMISIJAS REGULA (ES) 2017/2196**(2017. gada 24. novembris),****ar ko izveido tīkla kodeksu par ārkārtas un atjaunošanas stāvokli elektrosistēmā****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 6. panta 11. punktu,

tā kā:

- (1) Pilnībā funkcionējošs un savstarpēji savienots iekšējais enerģijas tirgus ir ļoti svarīgs, lai saglabātu enerģijas piegādes drošību, uzlabotu konkurētspēju un nodrošinātu, ka visi patērētāji var iegādāties enerģiju par pieejamām cenām.
- (2) Regula (EK) Nr. 714/2009 paredz nediskriminējošus noteikumus, ar kuriem nosaka piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un kuru mērķis ir nodrošināt pareizu iekšējā elektroenerģijas tirgus darbību.
- (3) Komisijas Regulā (ES) 2017/1485 ⁽²⁾ ir izklāstīti saskaņoti sistēmas darbības noteikumi, kas attiecas uz pārvades sistēmu operatoriem (PSO), reģionālajiem drošības koordinatoriem (RDK), sadales sistēmu operatoriem (SSO) un nozīmīgiem tīkla lietotājiem (NTL). Tajā izšķirti dažādi kritiskie sistēmstāvokļi (normāls stāvoklis, trauksmes stāvoklis, ārkārtas stāvoklis, atslēguma stāvoklis un atjaunošanas stāvoklis). Tā arī nosaka prasības un principus, kas nodrošina apstākļus darbības drošības uzturēšanai visā Savienībā un veicina sistēmas darbības koordināciju, darbības plānošanas un grafiku sastādīšanas procesu prasības un principus, kas nepieciešami, lai prognozētu reāllaika darbības drošības problēmas, un Savienības mēroga slodzes frekvences kontroles un rezervju prasības un principus.
- (4) Ir jāizstrādā kopīgas minimālās prasības un principi procedūrām un darbībām, kas jāizpilda konkrēti ārkārtas, atslēguma un atjaunošanas stāvoklī.
- (5) Lai gan katrs PSO atbild par darbības drošības uzturēšanu savā kontroles zonā, par drošu un efektīvu Savienības elektrosistēmas darbību jāgādā visiem Savienības PSO, jo visas valstu sistēmas ir zināmā mērā savstarpēji savienotas, un bojājums vienā kontroles zonā varētu ietekmēt arī citas zonas. Efektīvai Savienības elektrosistēmas darbībai ir vajadzīga arī cieša sadarbība un koordinācija starp ieinteresētajām personām.
- (6) Tādēļ ir jānosaka saskaņotas prasības attiecībā uz tehniskajiem un organizatoriskajiem pasākumiem, lai novērstu incidenta izplatīšanos vai saasināšanos valsts sistēmā un izvairītos no traucējuma un atslēguma stāvokļa ietiekšanās citās sistēmās. Ir nepieciešams arī noteikt saskaņotas procedūras, ka PSO būtu jāievieš, lai atjaunotu trauksmes vai normālo stāvokli pēc traucējuma vai atslēguma stāvokļa ietiekšanās sistēmā.
- (7) Katram PSO būtu jāizveido sistēmas aizsardzības plāns un atjaunošanas plāns, izmantojot trīs soļu pieeju: izstrādes posms, kurā sīki izstrādā plāna saturu; īstenošanas posms, kurā izstrādā un uzstāda visus līdzekļus un pakalpojumus, kas vajadzīgi plāna aktivizācijai; aktivizācijas posms, kurā operatīvajā darbībā izmanto vienu vai vairākus no plānā minētajiem pasākumiem.
- (8) Saskaņotām prasībām, kas PSO piemērojamas to attiecīgā sistēmas aizsardzības plāna un atjaunošanas plāna izveidei, būtu jānodrošina šo plānu vispārēja efektivitāte Savienības līmenī.

⁽¹⁾ OV L 211, 14.8.2009., 15. lpp.

⁽²⁾ Komisijas 2017. gada 2. augusta Regula (ES) 2017/1485, ar ko izveido elektroenerģijas pārvades sistēmas darbības vadlīnijas (OV L 220, 25.8.2017., 1. lpp.).

- (9) PSO būtu jānodrošina energodarījumu nepārtrauktība ārkārtas, atslēguma vai atjaunošanas stāvoklī un tirgus darbības un saistītie tirgus procesi jāaptur tikai galējās nepieciešamības gadījumā. Būtu jānosaka skaidri, objektīvi un saskaņoti apstākļi, kādos energodarījumus varētu apturēt un attiecīgi atjaunot.
- (10) Katram PSO pēc pieprasījuma būtu jāatbalsta ikviens cits PSO ārkārtas, atslēguma vai atjaunošanas stāvoklī, ja pieprasījumu saņēmušais PSO šādu atbalstu var sniegt, nenovedot savu sistēmu ārkārtas vai atslēguma stāvoklī.
- (11) Dalībvalstīs, kur izmanto publiskās saziņas sistēmas, PSO, SSO, NTL un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem no to attiecīgā telekomunikāciju pakalpojumu sniedzēja būtu jācenšas saņemt prioritāru telekomunikācijas statusu.
- (12) 2015. gada 20. jūlijā Energoregulatoru sadarbības aģentūra (turpmāk "Aģentūra") ieteica Komisijai pieņemt Tīkla kodeksu par elektroenerģijas balansēšanu, ņemot vērā prasības, kas minētas Aģentūras Ieteikumā Nr. 3/2015.
- (13) Papildus vispārīgajiem noteikumiem Regulā (ES) 2017/1485 ir nepieciešamas konkrētas prasības, lai nodrošinātu informācijas apmaiņu un saziņu ārkārtas, atslēguma vai atjaunošanas stāvokļa laikā, kā arī to kritisko rīku un ietaišu pieejamību, kas vajadzīgi sistēmas darbībai un tās atjaunošanai.
- (14) Šī regula ir pieņemta, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 714/2009, un jāuzskata par minētās regulas papildinājumu un neatņemamu daļu. Atsauces uz Regulu (EK) Nr. 714/2009 citos tiesību aktos būtu jāsaprot kā atsauces arī uz šo regulu.
- (15) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Regulas (EK) Nr. 714/2009 23. panta 1. punktā minētā komiteja,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Lai aizsargātu darbības drošību, novērstu incidenta izplatīšanos vai saasināšanos nolūkā izvairīties no plaša mēroga traucējuma un atslēguma stāvokļa un efektīvi un ātri atgriezt elektrosistēmu no ārkārtas vai atslēguma stāvokļa, ar šo regulu izveido tīkla kodeksu, kurā noteiktas prasības attiecībā uz šādiem aspektiem:

- a) kārtība, kādā PSO pārvalda ārkārtas, atslēguma un atjaunošanas stāvokli;
- b) sistēmas darbības koordinācija visā Savienībā ārkārtas, atslēguma un atjaunošanas stāvoklī;
- c) simulācijas un testi, ar ko garantē starpsavienoto pārvades sistēmu uzticamu, efektīvu un ātru atgriešanu normālā stāvoklī no ārkārtas vai atslēguma stāvokļa;
- d) rīki un ietaises, kas vajadzīgi, lai garantētu starpsavienoto pārvades sistēmu uzticamu, efektīvu un ātru atgriešanu normālā stāvoklī no ārkārtas vai atslēguma stāvokļa.

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro PSO, SSO, NTL, aizsardzības pakalpojumu sniedzējiem, atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem, par balansēšanu atbildīgajām pusēm, balansēšanas pakalpojumu sniedzējiem, nominētajiem elektroenerģijas tirgus operatoriem (NETO) un citām struktūrām, kas ieceltas pildīt tirgus funkcijas saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/1222 ⁽¹⁾ un Komisijas Regulu (ES) 2016/1719 ⁽²⁾.

2. Šī regula attiecas uz konkrēti šādiem NTL:

- a) esošiem un jauniem elektroenerģijas ražošanas moduļiem, kas klasificēti kā C un D tipa moduļi saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) 2016/631 ⁽³⁾ 5. pantā izklāstītajiem kritērijiem;

⁽¹⁾ Komisijas 2015. gada 24. jūlija Regula (ES) 2015/1222, ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas (OV L 197, 25.7.2015., 24. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2016. gada 26. septembra Regula (ES) 2016/1719, ar ko izveido nākotnes jaudas piešķiršanas vadlīnijas (OV L 259, 27.9.2016., 42. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2016. gada 14. aprīļa Regula (ES) 2016/631, ar ko izveido tīkla kodeksu par ģeneratoriem piemērojamajām tīkla pieslēguma prasībām (OV L 112, 27.4.2016., 1. lpp.).

- b) esošiem un jauniem elektroenerģijas ražošanas moduļiem, kas klasificēti kā B tipa moduļi saskaņā ar Regulas (ES) 2016/631 5. pantā izklāstītajiem kritērijiem, ja tie atzīti par NTL saskaņā ar 11. panta 4. punktu un 23. panta 4. punktu;
- c) esošām un jaunām pārvades sistēmai pieslēgtām pieprasījumietaisēm;
- d) esošām un jaunām pārvades sistēmai pieslēgtām slēgtām sadales sistēmām;
- e) elektroenerģijas ražošanas moduļu vai pieprasījumietaišu pārdispečēšanas nodrošinātājiem, kas izmanto agregēšanu, un aktīvās jaudas rezervju piegādātājiem saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 8. sadaļu; un
- f) esošām un jaunām augstsprieguma līdzstrāvas (HVDC) sistēmām un līdzstrāvas sistēmai pieslēgtiem elektroenerģijas parka moduļiem saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) 2016/1447 ⁽¹⁾ 4. panta 1. punktā izklāstītajiem kritērijiem.

3. Šo regulu piemēro esošiem un jauniem A tipa elektroenerģijas ražošanas moduļiem saskaņā ar Regulas (ES) 2016/631 5. pantā izklāstītajiem kritērijiem, esošiem un jauniem B tipa elektroenerģijas ražošanas moduļiem, kas nav minēti 2. punkta b) apakšpunktā, kā arī esošām un jaunām pieprasījumietaisēm, slēgtām sadales sistēmām un trešām personām, kas nodrošina pieprasījumreakciju, ja tās kvalificējas kā aizsardzības pakalpojumu sniedzēji vai atjaunošanas pakalpojumu sniedzēji saskaņā ar 4. panta 4. punktu.

4. A un B tipa elektroenerģijas ražošanas moduļi, kas minēti 3. punktā, pieprasījumietaises un slēgtas sadales sistēmas, kas nodrošina pieprasījumreakciju, šīs regulas prasības var izpildīt vai nu tieši, vai netieši ar trešās personas starpniecību, ievērojot noteikumus saskaņā ar 4. panta 4. punktu.

5. Šo regulu piemēro NTL, aizsardzības pakalpojuma sniedzēja vai atjaunošanas pakalpojuma sniedzēja enerģijas akumulācijas vienībām, ko var izmantot sistēmas balansēšanai, ja šīs vienības attiecīgi identificētas sistēmas aizsardzības plānos, atjaunošanas plānos vai attiecīgajā pakalpojumu līgumā.

6. Šo regulu piemēro visām pārvades sistēmām, sadales sistēmām un starpsavienojumiem Savienībā, izņemot pārvades sistēmas un sadales sistēmas, kuras izvietotas uz salām un kuras nedarbojas sinhroni ar Kontinentālās Eiropas, Lielbritānijas, Ziemeļu, Īrijas un Ziemeļīrijas vai Baltijas sinhrono zonu, vai šādu pārvades sistēmu un šādu sadales sistēmu daļas, ja to asinhronas darbības iemesls nav traucējums.

7. Dalībvalstīs, kur ir vairāk nekā viens PSO, šo regulu piemēro visiem PSO konkrētajā dalībvalstī. Ja PSO nav funkcijas, ko paredz viens vai daži no pienākumiem, kuri minēti šajā regulā, dalībvalstis var noteikt, ka atbildība par šo pienākumu izpildi tiek uzticēta citam vai citiem konkrētiem PSO.

8. Lietuvas, Latvijas un Igaunijas PSO, kamēr un ciktāl tie darbojas sinhronā režīmā sinhronā zonā, kurā ne visām valstīm ir saistoši Savienības tiesību akti, ir atbrīvoti no 15., 29. un 33. panta piemērošanas, ja vien 10. pantā minētajā sadarbības līgumā ar trešo valsti PSO, kas veido pamatu to sadarbībai drošas sistēmas darbības jautājumos, nav paredzēts citādi.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro definīcijas, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK ⁽²⁾ 2. pantā, Regulas (EK) Nr. 714/2009 2. pantā, Komisijas Regulas (ES) Nr. 543/2013 ⁽³⁾ 2. pantā, Regulas (ES) 2015/1222 2. pantā, Regulas (ES) 2016/631 2. pantā, Komisijas Regulas (ES) 2016/1388 ⁽⁴⁾ 2. pantā, Regulas (ES) 2016/1447 2. pantā, Komisijas Regulas (ES) 2016/1719 2. pantā un Regulas (ES) 2017/1485 2. pantā.

⁽¹⁾ Komisijas 2016. gada 26. augusta Regula (ES) 2016/1447, ar ko izveido tīkla kodeksu par tīkla pieslēguma prasībām, kuras piemērojamas augstsprieguma līdzstrāvas sistēmām un līdzstrāvas sistēmai pieslēgtiem elektroenerģijas parka moduļiem (OV L 241, 8.9.2016., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2013. gada 14. jūnija Regula (ES) Nr. 543/2013 par datu iesniegšanu un publicēšanu elektroenerģijas tirgos un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 714/2009 I pielikuma grozīšanu (OV L 163, 15.6.2013., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas 2016. gada 17. augusta Regula (ES) 2016/1388, ar ko izveido tīkla kodeksu par pieprasījuma pieslēgumu (OV L 223, 18.8.2016., 10. lpp.).

Papildus piemēro šādas definīcijas:

- 1) "aizsardzības pakalpojuma sniedzējs" ir juridiska persona, kurai ir juridisks vai līgumisks pienākums sniegt vienam vai vairākiem sistēmas aizsardzības plāna pasākumiem palīdzīgu pakalpojumu;
- 2) "atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs" ir juridiska persona, kurai ir juridisks vai līgumisks pienākums sniegt vienam vai vairākiem atjaunošanas plāna pasākumiem palīdzīgu pakalpojumu;
- 3) "augstas prioritātes nozīmīgs tīkla lietotājs" ir nozīmīgs tīkla lietotājs, kam piemēro īpašus nosacījumus par atslēgšanu un sprieguma atkalpieslēgšanu;
- 4) "neto pieprasījums" ir aktīvās jaudas neto vērtība konkrētā sistēmas punktā, kuru aprēķina kā (slodze – elektroenerģijas ražošana), parasti izsakot kilovatos (kW) vai megavatos (MW), konkrētā brīdī vai izsvarojot jebkurā noteiktā laika intervālā;
- 5) "atjaunošanas plāns" ir visi tehniskie un organizatoriskie pasākumi, kas vajadzīgi sistēmas atgriešanai normālā stāvoklī;
- 6) "sprieguma atkalpieslēgšana" ir elektroenerģijas ražošanas un slodzes atkārtota pieslēgšana ar mērķi pieslēgt pie sprieguma tās sistēmas daļas, kas tikušas atslēgtas;
- 7) "ļējupēja sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģija" ir stratēģija, kas paredz, ka kāda PSO sistēmas daļas atkārtotai pieslēgšanai pie sprieguma ir vajadzīga citu PSO palīdzība;
- 8) "augšupēja sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģija" ir stratēģija, kas paredz, ka kāda PSO sistēmas daļu var atkārtoti pieslēgt pie sprieguma bez citu PSO palīdzības;
- 9) "resinhronizācija" ir divu sinhronizētu reģionu atkārtota sinhronizācija un pieslēgšana resinhronizācijas punktā;
- 10) "frekvences pārvaldnieks" ir PSO, kas iecelts un atbildīgs par sistēmas frekvences pārvaldību sinhronizētā reģionā vai sinhronā zonā, lai sistēmas frekvenci atgrieztu līdz nominālajai frekvencei;
- 11) "sinhronizēts reģions" ir sinhronās zonas apgabals, ko aptver starpsavienoti PSO ar kopīgu sistēmas frekvenci un kas nav sinhronizēts ar pārējo sinhrono zonu;
- 12) "resinhronizācijas pārvaldnieks" ir PSO, kas iecelts un atbildīgs par divu sinhronizētu reģionu resinhronizāciju;
- 13) "resinhronizācijas punkts" ir ierīce, ko izmanto, lai savienotu divus sinhronizētus reģionus, un kas parasti ir jaudas slēdzis.

4. pants

Regulatīvie aspekti

1. Piemērojot šo regulu, dalībvalstis, regulatīvās iestādes, kompetentās struktūras un sistēmu operatori:
 - a) piemēro samērīguma un nediskriminācijas principu;
 - b) nodrošina pārredzamību;
 - c) piemēro principu, ka jāpanāk visām iesaistītajām personām optimāls līdzsvars starp visaugstāko vispārējo efektivitāti un viszemākajām kopējām izmaksām;
 - d) nolūkā nodrošināt tīkla drošību un stabilitāti nodrošina, ka PSO pēc iespējas izmanto tirgubalsūtus mehānismus;
 - e) ievēro ierobežojumus, kas saistīti ar tehniskajiem, juridiskajiem, personiskās drošības un drošības aspektiem;
 - f) respektē attiecīgajam PSO uzticēto atbildību, lai nodrošinātu sistēmas drošību, tostarp atbilstīgi valstu tiesību aktos noteiktajam;
 - g) apspriežas ar attiecīgajiem SSO un ņem vērā iespējamo ietekmi uz to sistēmu; un
 - h) ņem vērā apstiprinātos Eiropas standartus un tehniskās specifikācijas.
2. Katrs PSO saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu attiecīgajai regulatīvajai iestādei iesniedz apstiprināšanai šādus priekšlikumus:
 - a) noteikumi, kas nosaka aizsardzības pakalpojumu sniedzēju darbību uz līguma pamata saskaņā ar 4. punktu;

- b) noteikumi, kas nosaka atjaunošanas pakalpojumu sniedzēju darbību uz līguma pamata saskaņā ar 4. punktu;
- c) PSO saskaņā ar 11. panta 4. punkta c) apakšpunktu un 23. panta 4. punkta c) apakšpunktu apzināto NTL saraksts, kuri atbildīgi par to, lai to iekārtās tiktu īstenoti pasākumi, kas izriet no Regulā (ES) 2016/631, (ES) 2016/1388 un (ES) 2016/1447 noteiktajām obligātajām prasībām un/vai valstu tiesību aktiem, un to pasākumu saraksts, kuri šiem NTL jāīsteno;
- d) to augstas prioritātes nozīmīgo tīkla lietotāju saraksts, kas minēti 11. panta 4. punkta d) apakšpunktā un 23. panta 4. punkta d) apakšpunktā, vai to definēšanai izmantotie principi un noteikumi augstas prioritātes tīkla lietotāju atslēgšanai un atkārtotai pieslēgšanai pie sprieguma, ja vien tie nav noteikti dalībvalstu valsts tiesību aktos;
- e) kārtība, kādā aptur un atjauno tirgus darbības saskaņā ar 36. panta 1. punktu;
- f) īpaši noteikumi nebalansa norēķiniem un balansēšanas enerģijas norēķiniem tirgus darbību apturēšanas gadījumā saskaņā ar 39. panta 1. punktu;
- g) testēšanas plāns saskaņā ar 43. panta 2. punktu.

3. Ja dalībvalsts attiecīgi noteikusi, 2. punkta a) līdz d) un g) apakšpunktā minētos priekšlikumus var iesniegt apstiprināšanai struktūrai, kas nav regulatīvā iestāde. Regulatīvās iestādes un struktūras, ko dalībvalstis izraudzījušās saskaņā ar šo punktu, lēmumu par 2. punktā minētajiem priekšlikumiem pieņem sešu mēnešu laikā no dienas, kad PSO tos iesniedzis.

4. Noteikumus, kas nosaka aizsardzības pakalpojuma sniedzēju un atjaunošanas pakalpojumu sniedzēju darbību, nosaka vai nu valsts tiesiskajā regulējumā, vai līgumiski. Ja tie nosakāmi līgumiski, katrs PSO līdz 2018. gada 18. decembrim izstrādā priekšlikumu attiecīgajiem noteikumiem, kuri nosaka vismaz:

- a) sniedzamā pakalpojuma īpatnības;
- b) agregēšanas iespējamību un agregēšanas nosacījumus; un
- c) atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem – tādu barošanas avotu ģeogrāfisko mērķsadaliājumu, kam ir spēja atjaunot darbību pēc izslēgšanās un spēja darboties izolētā režīmā.

5. Līdz 2018. gada 18. decembrim katrs PSO paziņo regulatīvajai iestādei vai dalībvalsts ieceltajai struktūrai sistēmas aizsardzības plānu, kas izstrādāts atbilstīgi 11. pantam, un atjaunošanas plānu, kas izstrādāts atbilstīgi 23. pantam, vai vismaz šādus minēto plānu elementus:

- a) sistēmas aizsardzības plāna un atjaunošanas plāna mērķi, tostarp risināmās parādības vai situācijas;
- b) nosacījumi sistēmas aizsardzības plāna un atjaunošanas plāna pasākumu aktivizācijas palaidei;
- c) katra pasākuma pamatojums, kurā paskaidrots, kā pasākums palīdz īstenot sistēmas aizsardzības plāna un atjaunošanas plāna mērķus, un puse, kas atbildīga par minēto pasākumu īstenošanu; un
- d) pasākumu īstenošanas termiņi, kas noteikti atbilstīgi 11. un 23. pantam.

6. Ja PSO ir uzdots vai atļauts saskaņā ar šo regulu norādīt vai noteikt prasības, noteikumus vai metodikas, kas nav jāapstiprina saskaņā ar 2. punktu, vai par šādām prasībām, noteikumiem vai metodikām vienoties, dalībvalstis var pieprasīt, lai regulatīvā iestāde, dalībvalsts ieceltā struktūra vai citas dalībvalstu kompetentās iestādes šīs prasības, noteikumus vai metodikas iepriekš apstiprina.

7. Ja PSO uzskata, ka dokumentos, kas apstiprināti saskaņā ar 3. punktu, ir jāizdara grozījumi, ierosinātajiem grozījumiem ir piemērojamas 2.–5. punkta prasības. PSO, kas ierosina grozījumus, vajadzības gadījumā ņem vērā elektroenerģijas ražošanas ietaišu īpašnieku, pieprasījumietaišu īpašnieku un citu ieinteresēto personu tiesisko palāvību, kas izriet no sākotnēji norādītajām vai apstiprinātajām prasībām vai metodikām.

8. Puses regulatīvajai iestādei var iesniegt sūdzību par attiecīgo sistēmas operatoru vai PSO saistībā ar attiecīgā sistēmas operatora vai PSO pienākumiem vai lēmumiem, ko paredz šī regula, un tā – rīkojoties kā strīdu izšķiršanas iestāde – pieņem lēmumu divu mēnešu laikā pēc sūdzības saņemšanas. Šo termiņu var pagarināt par diviem mēnešiem, ja regulatīvā iestāde līdz papildu informāciju. Šo pagarināto termiņu var vēl pagarināt, ja tam piekrist sūdzības iesniedzējs. Regulatīvās iestādes lēmums ir saistošs, ja vien un kamēr tas netiek atcelts pārsūdzības kārtībā.

*5. pants***Apspriešanās un koordinācija**

1. Ja šajā regulā noteikts, ka PSO apspriežas ar iesaistītajām personām par sevis noteiktajām darbībām pirms reāllaika vai reāllaikā, piemēro šādu procedūru:
 - a) PSO sazinās vismaz ar tām pusēm, kuras minētas šīs regulas pantos kā puses, ar ko jāapspriežas;
 - b) PSO paskaidro apspriešanās un pieņemamā lēmuma pamatojumu un mērķi;
 - c) PSO savāc no a) apakšpunktā minētajām pusēm visu attiecīgo informāciju un to novērtējumu;
 - d) PSO pienācīgi ņem vērā viedokļus, situācijas un ierobežojumus, ko izteikušas vai ar ko saskaras uzklausiņas puses;
 - e) pirms lēmuma pieņemšanas PSO uzklausiņajām pusēm paskaidro iemeslus, kāpēc to viedokļi ir vai nav ņemti vērā.
2. Ja šajā regulā noteikts, ka PSO koordinē darbību izpildi reāllaikā ar vairākām pusēm, piemēro šādu procedūru:
 - a) PSO sazinās vismaz ar tām pusēm, kuras minētas šīs regulas pantos kā puses, ar ko jākoordinējas reāllaikā;
 - b) PSO paskaidro koordinācijas un veicamo darbību pamatojumu un mērķi;
 - c) PSO sniedz sākotnējo priekšlikumu par darbībām, kas jāveic katrai pusei;
 - d) PSO savāc no a) apakšpunktā minētajām pusēm visu attiecīgo informāciju un to novērtējumu;
 - e) PSO sniedz galīgo priekšlikumu par darbībām, kas jāveic katrai pusei, pienācīgi ņemot vērā viedokļus, situācijas un ierobežojumus, ko izteikušas vai ar ko saskaras iesaistītās puses, un nosaka termiņu, kādā puses var iebilst pret PSO ierosinātajām darbībām;
 - f) ja iesaistītās puses neiebilst pret PSO ierosināto darbību izpildi, katra puse, tostarp PSO, izpilda darbības saskaņā ar priekšlikumu;
 - g) ja viena vai vairākas puses noteiktajā termiņā iebilst pret PSO ierosināto darbību, PSO ierosināto darbību nodod attiecīgajai iestādei lēmuma pieņemšanai kopā ar paskaidrojumu, kurā argumentēts ierosinātās darbības pamatojums un mērķi un pušu novērtējums un nostāja;
 - h) ja nav iespējams lietu nodot izskatīšanai attiecīgajā iestādē, PSO iniciē līdzvērtīgu darbību, kas puses, kuras iebildušas pret ierosinātās darbības izpildi, ietekmē vismazāk vai vispār neietekmē.
3. Puse var atteikties izpildīt PSO 2. punktā aprakstītās koordinācijas procedūras ietvaros ierosinātās reāllaika darbības, ja tā pamato, ka ierosinātā darbība novestu pie viena vai vairāku tādu ierobežojumu pārkāpuma, kas saistīti ar tehniskajiem, juridiskajiem, personiskās drošības un drošības aspektiem.

*6. pants***Reģionālā koordinācija**

1. Izstrādājot sistēmas aizsardzības plānu saskaņā ar 11. pantu un atjaunošanas plānu saskaņā ar 23. pantu vai caurskatot sistēmas aizsardzības plānu saskaņā ar 50. pantu un atjaunošanas plānu saskaņā ar 51. pantu, katrs PSO nodrošina saskaņību ar atbilstošajiem pasākumiem savas sinhronās zonas PSO plānos un kaimiņos esošo citas sinhronās zonas PSO plānos attiecībā uz vismaz šādiem pasākumiem:
 - a) PSO savstarpēja palīdzība un koordinācija ārkārtas stāvoklī saskaņā ar 14. pantu;
 - b) frekvences pārvaldības procedūras saskaņā ar 18. un 28. pantu, izņemot mērķa frekvences noteikšanu gadījumā, ja pirms resinhronizācijas ar starpsavienoto pārvades sistēmu izmanto augšupēju sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju;
 - c) palīdzība aktīvās jaudas procedūras sakarā saskaņā ar 21. pantu;
 - d) lejupēja sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģija saskaņā ar 27. pantu.

2. Sistēmas aizsardzības plāna un atjaunošanas plāna saskaņīguma novērtējums saskaņā ar 1. punktu ietver šādus uzdevumus:
 - a) ar 1. punktā minētajiem pasākumiem saistītās informācijas un datu apmaiņa starp iesaistītajiem PSO;
 - b) 1. punktā minēto, iesaistīto PSO plānos norādīto pasākumu nesaderības gadījumu apzināšana;
 - c) iespējamo darbības drošības apdraudējumu apzināšana jaudas aprēķināšanas reģionā. Šie apdraudējumi cita starpā ietver kopīgā reģionālā režīma atteices, kam ir būtiska ietekme uz iesaistīto PSO pārvides sistēmām;
 - d) novērtējums par to, cik iedarbīgi ir 1. punktā minētie, iesaistīto PSO sistēmas aizsardzības un atjaunošanas plānos norādītie pasākumi c) apakšpunktā minēto iespējamo apdraudējumu pārvarēšanai;
 - e) apspriešanās ar RDK, lai novērtētu 1. punktā minēto pasākumu saskaņīgumu visā attiecīgajā sinhronajā zonā;
 - f) mīkstinošo darbību apzināšana gadījumam, ja iesaistīto PSO sistēmas aizsardzības plāni un atjaunošanas plāni nav saskaņīgi vai ja iesaistīto PSO sistēmas aizsardzības plānos un atjaunošanas plānos trūkst kāda pasākuma.
3. Līdz 2018. gada 18. decembrim katrs PSO nosūta informāciju par 1. punktā minētajiem pasākumiem attiecīgajam(-iem) RDK, kas izveidots(-i) saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 77. pantu. 3 mēnešu laikā pēc pasākumu iesniegšanas RDK sagatavo tehnisko ziņojumu par pasākumu saskaņīgumu, pamatojoties uz 2. punktā izklāstītajiem kritērijiem. Katrs PSO nodrošina, ka RDK šā ziņojuma sagatavošanā ir pieejama tā kvalificēto ekspertu palīdzība.
4. RDK nekavējoties nosūta 3. punktā minēto tehnisko ziņojumu visiem iesaistītajiem PSO, kas savukārt to nosūta attiecīgajām regulatīvajām iestādēm, kā arī ENTSO-E 52. panta sakarā.
5. Visi katra jaudas aprēķināšanas reģiona PSO vienojas par robežvērtību, virs kuras viena vai vairāku PSO darbību ietekmi ārkārtas, atslēguma vai atjaunošanas stāvoklī uzskata par būtisku citiem PSO konkrētajā jaudas aprēķināšanas reģionā.

7. pants

Sabiedriskā apspriešana

1. Attiecīgie PSO apspriežas ar ieinteresētajām personām, tostarp katras dalībvalsts kompetentajām iestādēm, par priekšlikumiem, kas jāapstiprina saskaņā ar 4. panta 2. punkta a), b), e), f) un g) apakšpunktu. Apspriešanās periods ilgst vismaz vienu mēnesi.
2. Attiecīgie PSO pienācīgi ņem vērā ieinteresēto personu viedokli, ko tās izteikušas apspriešanās pirms priekšlikuma projekta iesniegšanas. Visos gadījumos iesniedz labi argumentētu pamatojumu tam, kāpēc ieinteresēto personu paustie viedokļi tiks vai netiks ņemti vērā, un to savlaicīgi publicē pirms priekšlikuma publicēšanas vai vienlaikus ar to.

8. pants

Izmaksu atgūšana

1. Izmaksas, ko sedz sistēmu operatori, uz kuriem attiecas tīkla tarifu regulācija, un kas rodas no šajā regulā noteikto pienākumu izpildes, izvērtē attiecīgās regulatīvās iestādes saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu. Izmaksas, kas novērtētas kā pieņemamas, lietderīgas un samērīgas, atlīdzina, izmantojot tīkla tarifus vai citus piemērotus mehānismus.
2. Ja attiecīgās regulatīvās iestādes to pieprasa, 1. punktā minētie sistēmu operatori trīs mēnešu laikā pēc pieprasījuma sniedz informāciju, kas nepieciešama, lai atvieglotu radušos izmaksu izvērtēšanu.

9. pants

Konfidencialitātes ievērošanas pienākumi

1. Uz jebkādu konfidenciālu informāciju, kas saņemta, ar ko veikta apmaiņa vai kas nosūtīta atbilstīgi šai regulai, attiecas 2., 3. un 4. punktā noteiktie dienesta noslēpuma nosacījumi.

2. Dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums ir piemērojams visām personām, uz kurām attiecas šīs regulas noteikumi.
3. Konfidenciālu informāciju, ko, pildot savus pienākumus, saņēmušas 2. punktā minētās personas, nedrīkst izpaust nevienai citai personai vai iestādei, neskarot gadījumus, uz kuriem attiecas valstu tiesību akti, pārējie šīs regulas noteikumi vai citi attiecīgi Savienības tiesību akti.
4. Neskarot gadījumus, uz kuriem attiecas valstu vai Savienības tiesību akti, regulatīvās iestādes, struktūras vai personas, kas saņem konfidenciālu informāciju atbilstoši šai regulai, to var izmantot tikai šajā regulā minēto pienākumu izpildei.

10. pants

Līgums ar PSO, kam šī regula nav saistoša

Ja sinhronajā zonā darbojas gan Savienības, gan trešo valstu PSO, līdz 2019. gada 18. jūnijam visi Savienības PSO konkrētajā sinhronajā zonā cenšas noslēgt ar tiem trešo valstu PSO, kam šī regula nav saistoša, līgumu, kurš veidos pamatu to sadarbībai sistēmas drošas darbības jautājumos un kurā noteikta kārtība, kādā trešo valstu PSO izpilda šajā regulā noteiktos pienākumus.

II NODAĻA

SISTĒMAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

1. IEDAĻA

Vispārīgi noteikumi

11. pants

Sistēmas aizsardzības plāna izstrāde

1. Līdz 2018. gada 18. decembrim katrs PSO izstrādā sistēmas aizsardzības plānu, apspriežoties ar attiecīgajiem SSO, NTL, valstu regulatīvajām iestādēm vai 4. panta 3. punktā minētajām struktūrām, kaimiņos esošajiem PSO un citiem PSO savā sinhronajā zonā.
2. Izstrādājot sistēmas aizsardzības plānu, katrs PSO ņem vērā vismaz šādus elementus:
 - a) darbības drošības robežas, kas noteiktas saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 25. pantu;
 - b) slodzes un elektroenerģijas ražošanas darbošanās un spējas sinhronajā zonā;
 - c) saskaņā ar 4. punkta d) apakšpunktu uzskaitīto augstas prioritātes nozīmīgo tīkla lietotāju īpašās vajadzības; un
 - d) pārvades sistēmas un pakārtoto SSO sistēmu īpatnības.
3. Sistēmas aizsardzības plānā iekļauj vismaz šādus noteikumus:
 - a) nosacījumi, pie kādiem aktivizē sistēmas aizsardzības plānu saskaņā ar 13. pantu;
 - b) sistēmas aizsardzības plāna instrukcijas, kas jāizdod PSO; un
 - c) pasākumi, kas jāapspiež un jākoordinē reāllaikā ar apzinātajām pusēm.
4. Konkrēti, sistēmas aizsardzības plānā iekļauj šādus elementus:
 - a) saraksts ar pasākumiem, kas PSO jāīsteno savās iekārtās;
 - b) saraksts ar pasākumiem, kas SSO jāīsteno savās iekārtās, un saraksts ar tiem SSO, kas atbildīgi par minēto pasākumu īstenošanu;
 - c) saraksts ar tiem NTL, kas atbildīgi par tādu pasākumu īstenošanu savās iekārtās, kuri izriet no obligātajām prasībām, kas izklāstītas Regulā (ES) 2016/631, (ES) 2016/1388 un (ES) 2016/1447, vai no valstu tiesību aktiem, un saraksts ar pasākumiem, kas šiem NTL jāīsteno;
 - d) augstas prioritātes nozīmīgo tīkla lietotāju saraksts un to atslēgšanas noteikumi un
 - e) katra sistēmas aizsardzības plānā uzskaitītā pasākuma īstenošanas termiņi.

5. Sistēmas aizsardzības plānā iekļauj vismaz šādus tehniskos un organizatoriskos pasākumus, kas norādīti II nodaļas 2. iedaļā:
- sistēmas aizsardzības shēmas, tostarp vismaz:
 - pārāk zemas frekvences automātiskas kontroles shēma saskaņā ar 15. pantu;
 - pārāk augstas frekvences automātiskas kontroles shēma saskaņā ar 16. pantu; un
 - automātiska shēma pret sprieguma nosēšanos saskaņā ar 17. pantu;
 - sistēmas aizsardzības plāna procedūras, tostarp vismaz:
 - frekvences novirzes pārvaldības procedūra saskaņā ar 18. pantu;
 - sprieguma novirzes pārvaldības procedūra saskaņā ar 19. pantu;
 - jaudas plūsmu pārvaldības procedūra saskaņā ar 20. pantu;
 - palīdzība aktīvās jaudas procedūras sakarā saskaņā ar 21. pantu; un
 - manuālas pieprasījuma atslēgšanas procedūra saskaņā ar 22. pantu.
6. Sistēmas aizsardzības plānā iekļautajiem pasākumiem jāatbilst šādiem principiem:
- tiem ir minimāla ietekme uz sistēmas lietotājiem;
 - tie ir ekonomiski efektīvi;
 - aktivizē tikai tos pasākumus, kas ir vajadzīgi; un
 - tie PSO pārvades sistēmu vai starpsavienotās pārvades sistēmas nenovedīs ārkārtas vai atslēguma stāvoklī.

12. pants

Sistēmas aizsardzības plāna īstenošana

- Līdz 2019. gada 18. decembrim katrs PSO īsteno tos sistēmas aizsardzības plāna pasākumus, kas jāīsteno pārvades sistēmā. Īstenotos pasākumus tas uztur arī turpmāk.
- Līdz 2018. gada 18. decembrim katrs PSO paziņo pārvades sistēmai pieslēgtajiem SSO par tiem pasākumiem (tostarp īstenošanas termiņus), kas jāīsteno:
 - SSO iekārtās saskaņā ar 11. panta 4. punktu; vai
 - to saskaņā ar 11. panta 4. punktu apzināto NTL iekārtās, kas pieslēgti to sadales sistēmām; vai
 - to aizsardzības pakalpojumu sniedzēju iekārtās, kas pieslēgti to sadales sistēmām; vai
 - to SSO iekārtās, kas pieslēgti to sadales sistēmām.
- Līdz 2018. gada 18. decembrim katrs PSO tā pārvades sistēmai tieši pieslēgtajiem, saskaņā ar 11. panta 4. punkta c) apakšpunktu apzinātajiem NTL vai aizsardzības pakalpojumu sniedzējiem paziņo par pasākumiem, kuri jāīsteno to iekārtās, tostarp pasākumu īstenošanas termiņus.
- Ja attiecīgi paredzēts valsts tiesību aktos, PSO saskaņā ar 11. panta 4. punkta c) apakšpunktu apzinātajiem NTL, aizsardzības pakalpojumu sniedzējiem vai SSO, kas pieslēgti sadales sistēmām, paziņo tieši par pasākumiem, kuri jāīsteno to iekārtās, tostarp pasākumu īstenošanas termiņus.
- Ja PSO paziņo SSO saskaņā ar 2. punktu, SSO savukārt nekavējoties paziņo tiem NTL, aizsardzības pakalpojumu sniedzējiem un SSO, kas pieslēgti tā sadales sistēmai, par sistēmas aizsardzības plāna pasākumiem, kuri tiem jāīsteno to attiecīgajās iekārtās, tostarp pasākumu īstenošanas termiņus.
- Katrs apziņotais SSO, NTL un aizsardzības pakalpojuma sniedzējs:
 - īsteno saskaņā ar šo pantu paziņotos pasākumus vēlākais 12 mēnešu laikā no paziņošanas dienas;
 - apstiprina pasākumu īstenošanu paziņojošajam sistēmas operatoram, un, ja šis sistēmas operators nav PSO, šis operators apstiprinājumu paziņo PSO; un
 - iekārtās īstenotos pasākumus uztur arī turpmāk.

13. pants

Sistēmas aizsardzības plāna aktivizācija

1. Katrs PSO aktivizē sava sistēmas aizsardzības plāna procedūras saskaņā ar 11. panta 5. punkta b) apakšpunktu, koordinējoties ar saskaņā ar 11. panta 4. punktu apzinātajiem SSO un NTL un ar aizsardzības pakalpojumu sniedzējiem.
2. Papildus automātiski aktivizētajām sistēmas aizsardzības plāna shēmām saskaņā ar 11. panta 5. punkta a) apakšpunktu katrs PSO aktivizē sistēmas aizsardzības plāna procedūru, ja:
 - a) sistēma darbojas ārkārtas stāvoklī saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 18. panta 3. punktā izklāstītajiem kritērijiem un nav pieejami korektīvie pasākumi sistēmas atgriešanai normālā stāvoklī; vai
 - b) pamatojoties uz darbības drošības analīzi, pārvades sistēmas darbības drošībai ir vajadzīgs, lai papildus pieejamajiem korektīvajiem pasākumiem tiktu aktivizēts sistēmas aizsardzības plāna pasākums saskaņā ar 11. panta 5. punktu.
3. Katrs saskaņā ar 11. panta 4. punktu apzinātais SSO un NTL, kā arī katrs aizsardzības pakalpojuma sniedzējs bez nepamatotas kavēšanās izpilda sistēmas aizsardzības plāna instrukcijas, ko izdevis PSO saskaņā ar 11. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ievērojot 11. panta 5. punkta b) apakšpunktā paredzētās aizsardzības plāna procedūras.
4. Katrs PSO, koordinējoties ar ietekmētajiem PSO, aktivizē sava sistēmas aizsardzības plāna procedūras, kas minētas 11. panta 5. punkta b) apakšpunktā un kam ir būtiska pārrobežu ietekme.

14. pants

PSO savstarpēja palīdzība un koordinācija ārkārtas stāvoklī

1. Pēc ārkārtas stāvoklī esoša PSO lūguma katrs PSO caur starpsavienotājiem sniedz iespējamo palīdzību pieprasošajam PSO ar noteikumu, ka tā pārvades sistēma vai starpsavienotās pārvades sistēmas tādējādi netiek novestas ārkārtas vai atslēguma stāvoklī.
2. Ja palīdzība jāsniedz caur līdzstrāvas starpsavienotājiem, tas var ietvert šādu darbību veikšanu (ņemot vērā HVDC sistēmas tehniskās īpatnības un spējas):
 - a) pārvadītās aktīvās jaudas manuālas regulācijas darbības ar mērķi palīdzēt ārkārtas stāvoklī esošajam PSO atgriezt jaudas plūsmas darbības drošības robežās vai kaimiņos esošās sinhronās zonas frekvenci saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 18. panta 2. punktu trauksmes stāvoklīm noteiktajās sistēmas frekvences robežās;
 - b) pārvadītās aktīvās jaudas automātiskās kontroles funkcijas, balstoties uz Regulas (ES) 2016/1447 13. pantā izklāstītajiem signāliem un kritērijiem;
 - c) automātiska frekvences kontrole saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1447 15.–18. pantu izolētas darbības režīmā;
 - d) sprieguma un reaktīvās jaudas kontrole saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1447 24. pantu, un
 - e) jebkādas citas atbilstošas darbības.
3. Katrs PSO var manuāli atslēgt jebkuru pārvades sistēmas elementu, kam ir būtiska pārrobežu ietekme, tostarp starpsavienotāju, ievērojot šādas prasības:
 - a) PSO koordinējas ar kaimiņos esošajiem PSO; un
 - b) šī darbība atlikušo starpsavienotās pārvades sistēmas daļu nenovedīs ārkārtas vai atslēguma stāvoklī.
4. Neskarot 3. punktu, izņēmuma kārtā, ja runa ir par darbības drošības robežu pārkāpumu, PSO jebkuru pārvades sistēmas elementu, kam ir būtiska pārrobežu ietekme, var atslēgt manuāli un nekoordinējoties, lai novērstu darbinieku drošības apdraudējumu vai kaitējumu iekārtām. 30 dienu laikā pēc incidenta PSO sagatavo ziņojumu vismaz angļu valodā, kurā sīki paskaidro šādas darbības pamatojumu, īstenošanu un ietekmi, un šo ziņojumu iesniedz attiecīgajai regulatīvajai iestādei saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu un kaimiņos esošajiem PSO un dara pieejamu būtiski ietekmētajiem sistēmas lietotājiem.

2. IEDAĻA

Sistēmas aizsardzības plāna pasākumi

15. pants

Pārāk zemas frekvences automātiskas kontroles shēma

1. Sistēmas aizsardzības plāna shēma pārāk zemas frekvences automātiskai kontrolei ietver shēmu automātiskai pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences un *LFSM-U* (ierobežots frekvences jutīguma režīms – pazemināta frekvence) iestatījumus PSO slodzes frekvences kontroles (*LFC*) zonā.

2. Izstrādājot savu sistēmas aizsardzības plānu, katrs PSO paredz, ka, pirms tiek aktivizēta shēma automātiskai pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences, vispirms aktivizē *LFSM-U*, ja to atļauj frekvences izmaiņu ātrums.

3. Pirms tiek aktivizēta shēma automātiskai pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences, katrs PSO un saskaņā ar 11. panta 4. punktu apzinātais SSO paredz, ka tā sistēmai pieslēgtās enerģijas akumulācijas vienības, kas darbojas kā slodze:

- a) automātiski pārslēdzas uz ražošanas režīmu PSO sistēmas aizsardzības plānā noteiktajā laikā un aktīvās jaudas iestatījumā; vai
- b) ja enerģijas akumulācijas vienība nespēj pārslēgties PSO sistēmas aizsardzības plānā noteiktajā laikā, enerģijas akumulācijas vienību, kas darbojas kā slodze, automātiski atslēdz.

4. Katrs PSO savā sistēmas aizsardzības plānā nosaka frekvences robežvērtības, pie kurām enerģijas akumulācijas vienības automātiski pārslēdzas vai atslēdzas. Šīm frekvences robežvērtībām jābūt mazākām par vai vienādām ar sistēmas frekvences robežu, kas ārkārtas stāvoklim noteikta Regulas (ES) 2017/1485 18. panta 3. punktā, un lielākām par frekvences robežu, kas noteikta pieprasījuma atslēgšanas sākuma obligātajam līmenim, kā noteikts pielikumā.

5. Katrs PSO izstrādā shēmu automātiskai pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences saskaņā ar parametriem atslogošanai reāllaikā, kuri noteikti pielikumā. Shēmā ietver pieprasījuma atslēgšanu pie dažādām frekvencēm, sākot no "sākuma obligātā līmeņa" līdz "beigu obligātajam līmenim", īstenošanas diapazonā, ievērojot soļu minimālo skaitu un maksimālo apmēru. Īstenošanas diapazons definē maksimāli pieļaujamo novirzi neto pieprasījumam, kas jāatslēdz no mērķa neto pieprasījuma, kas jāatslēdz pie konkrētas frekvences, un to aprēķina ar lineāru interpolāciju starp sākotnējo un beigu obligāto līmeni. Īstenošanas diapazons nedrīkst pieļaut neto pieprasījuma atslēgšanu mazākā apjomā nekā neto pieprasījuma apjoms, kas jāatslēdz sākuma obligātajā līmenī. Soli nevar uzskatīt par tādu, ja, šo soli sasniedzot, neatslēdz neto pieprasījumu.

6. Katrs PSO vai SSO uzstāda relejus, kas vajadzīgi pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences, ņemot vērā vismaz slodzes darbošanos un kļiedēto elektroenerģijas ražošanu.

7. Īstenojot shēmu pieprasījuma automātiskai atslēgšanai pie zemas frekvences atbilstīgi 12. panta 2. punktā minētajam paziņojumam, katrs PSO vai SSO:

- a) izvairās no tīšas laika aizkaves iestatīšanas papildus releju un jaudas slēdžu darbības laikam;
- b) minimizē elektroenerģijas ražošanas moduļu atslēgšanu, jo īpaši to, kas nodrošina inerci; un
- c) ierobežo risku, ka shēma varētu radīt jaudas plūsmu novirzes un sprieguma novirzes ārpus darbības drošības robežām.

Ja SSO nevar izpildīt b) un c) apakšpunktā minētās prasības, tas paziņo PSO un ierosina, kuras prasības jāpiemēro. PSO, apspriežoties ar SSO, nosaka piemērojamās prasības, pamatojoties uz kopīgu izmaksu un ieguvumu analīzi.

8. Sistēmas aizsardzības plāna shēmā pieprasījuma automātiskai atslēgšanai pie zemas frekvences sistēmas var paredzēt neto pieprasījuma atslēgšanu, pamatojoties uz frekvences gradientu, ja:

- a) to aktivizē tikai:
 - i) ja frekvences novirze ir lielāka par maksimālo stacionārā režīma frekvences novirzi un frekvences gradients ir lielāks par atsauces incidenta radīto;
 - ii) līdz frekvence sasniedz pieprasījuma atslēgšanas sākuma obligātā līmeņa frekvenci;

- b) ir nodrošināta atbilstība pielikuma prasībām; un
- c) tā ir nepieciešama un pamatota, lai efektīvi uzturētu darbības drošību.

9. Ja sistēmas aizsardzības plāna shēmā pieprasījuma automātiskai atslēgšanai pie zemas frekvences paredzēta neto pieprasījuma atslēgšana, pamatojoties uz frekvences gradientu, kā aprakstīts 8. punktā, PSO 30 dienu laikā pēc šāda pasākuma īstenošanas iesniedz valsts regulatīvajai iestādei ziņojumu, kurā sīki paskaidro pasākuma pamatojumu, īstenošanu un ietekmi.

10. Sistēmas aizsardzības plāna shēmā automātiskai pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences PSO var ietvert papildus soļus neto pieprasījuma atslēgšanai zem pieprasījuma atslēgšanas beigu obligātā līmeņa, kas noteikts pielikumā.

11. Katrs PSO ir tiesīgs īstenot papildu sistēmas aizsardzības shēmas, kuras palaiž frekvence, kas ir mazāka par vai vienāda ar pieprasījuma beigu obligātā līmeņa frekvenci, un kuru mērķis ir ātrāks atjaunošanas process. PSO nodrošina, ka šādas papildu shēmas frekvenci nepasliktina vēl vairāk.

16. pants

Pārāk augstas frekvences automātiskas kontroles shēma

1. Sistēmas aizsardzības plāna shēma pārāk augstas frekvences automātiskai kontrolei noved pie tā, ka automātiski samazinās kopējā katrā LFC zonā pievadītā aktīvā jauda.
2. Apspriežoties ar pārējiem savas sinhronās zonas PSO, katrs PSO nosaka šādus pārāk augstas frekvences automātiskas kontroles shēmas parametrus:
 - a) frekvences robežvērtības tās aktivizācijai; un
 - b) aktīvās jaudas pievadījuma samazinājuma koeficientu.
3. Katrs PSO izstrādā savu pārāk augstas frekvences automātiskās kontroles shēmu, ņemot vērā elektroenerģijas ražošanas moduļu spējas attiecībā uz LFSM-O (ierobežots frekvences jutīguma režīms – paaugstināta frekvence) un enerģijas akumulācijas vienību spējas tā LFC zonā. Ja LFSM-O režīma nav vai ar to nepietiek, lai izpildītu 2. punkta a) un b) apakšpunktā izklāstītās prasības, katrs PSO papildus ievieš pakāpenisku lineāru elektroenerģijas ražošanas atslēgšanu savā LFC zonā. PSO, apspriežoties ar pārējiem PSO savā sinhronajā zonā, nosaka elektroenerģijas ražošanas moduļu un/vai HVDC sistēmu atslēgšanas soļu maksimālo apmēru.

17. pants

Automātiska shēma pret sprieguma nosēšanos

1. Sistēmas aizsardzības plāna automātiskā shēma pret sprieguma nosēšanos atkarībā no rezultātiem, kas iegūti PSO sistēmas drošības novērtējumā, var ietvert vienu vai vairākas no šādām shēmām:
 - a) shēma pieprasījuma atslēgšanai pie zema sprieguma saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1388 19. panta 2. punktu;
 - b) slogregulatora bloķēšanas shēma saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1388 19. panta 3. punktu; un
 - c) sistēmas aizsardzības shēmas sprieguma pārvaldībai.
2. Ja vien 1. punktā minētais novērtējums neliecina, ka sprieguma sēšanās novēršanai PSO kontroles zonā ir vajadzīgs īstenot slogregulatora bloķēšanas shēmu, PSO nosaka nosacījumus, saskaņā ar kuriem slogregulators bloķējas atbilstīgi Regulas (ES) 2016/1388 19. panta 3. punktam, tostarp vismaz:
 - a) bloķēšanas metodi (lokāla vai attālināta no kontroltelpas);
 - b) sprieguma līmeņa sliekšni pieslēgumpunktā;
 - c) reaktīvās jaudas plūsmas virzienu; un
 - d) maksimālo laika intervālu starp robežvērtības detektēšanu un bloķēšanu.

18. pants

Frekvences novirzes pārvaldības procedūra

1. Sistēmas aizsardzības plāna frekvences noviržu pārvaldības procedūrā ietilpst pasākumi, ar ko pārvalda frekvences novirzi ārpus Regulas (ES) 2017/1485 18. panta 2. punktā trauksmes stāvoklim noteiktajām frekvences robežām. Frekvences novirzes pārvaldības procedūrai jābūt saskaņīgai ar procedūrām, kas noteiktas korektīvajiem pasākumiem, kuri jāpārvalda koordinēti saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 78. panta 4. punktu, un jāatbilst vismaz šādām prasībām:

- a) elektroenerģijas ražošanas samazinājums ir mazāks par slodzes samazinājumu pārāk zemas frekvences notikumu laikā; un
- b) elektroenerģijas ražošanas samazinājums ir lielāks par slodzes samazinājumu pārāk augstas frekvences notikumu laikā.

2. Katrs PSO pielāgo savas LFC darba režīmu tā, lai, novērstu mijiedarbību ar aktīvās jaudas manuālu aktivizāciju vai deaktivizāciju, kā noteikts 3. un 5. punktā.

3. Katrs PSO ir tiesīgs noteikt aktīvās jaudas iestatījumu, kas jāuztur katram saskaņā ar 11. panta 4. punktu apzinātajam NTL, ja iestatījums atbilst NTL tehniskajiem ierobežojumiem. Katrs PSO ir tiesīgs noteikt aktīvās jaudas iestatījumu, kas jāuztur katram aizsardzības pakalpojuma sniedzējam, ja šis pasākums uz to attiecas saskaņā ar 4. panta 4. punktā minētajiem noteikumiem un iestatījums atbilst aizsardzības pakalpojuma sniedzēja tehniskajiem ierobežojumiem. NTL un aizsardzības pakalpojumu sniedzēji bez nepamatotas kavēšanās izpilda instrukcijas, ko PSO devis tieši vai netieši ar SSO starpniecību, un saglabā attiecīgo stāvokli, līdz tiek dotas nākamās instrukcijas. Ja instrukcijas tiek dotas tieši, PSO bez nepamatotas kavēšanās informē attiecīgos SSO.

4. Katrs PSO ir tiesīgs atslēgt NTL un aizsardzības pakalpojumu sniedzējus tieši vai netieši ar SSO starpniecību. NTL un aizsardzības pakalpojumu sniedzēji paliek atslēgti, kamēr nav saņemtas turpmākas instrukcijas. Ja NTL tiek atslēgti tieši, PSO bez nepamatotas kavēšanās informē attiecīgos SSO. 30 dienu laikā pēc incidenta PSO sagatavo ziņojumu, kurā sīki paskaidro šādas darbības pamatojumu, īstenošanu un ietekmi, un šo ziņojumu iesniedz attiecīgajai regulatīvajai iestādei saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu, kā arī dara to pieejamu būtiski ietekmētajiem sistēmas lietotājiem.

5. Pirms tiek aktivizēta 15. pantā izklāstītā shēma automātiskai pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences un ja to atļauj frekvences izmaiņu ātrums, katrs PSO tieši vai netieši ar SSO starpniecību aktivizē pieprasījumu reakciju no attiecīgajiem aizsardzības pakalpojumu sniedzējiem un:

- a) enerģijas akumulācijas vienības, kas darbojas kā slodze, pārslēdz uz ražošanas režīmu PSO sistēmas aizsardzības plānā noteiktajā aktīvās jaudas iestatījumā; vai
- b) ja enerģijas akumulācijas vienība nespēj pārslēgties pietiekami ātri, lai stabilizētu frekvenci, to manuāli atslēdz.

19. pants

Sprieguma novirzes pārvaldības procedūra

1. Sistēmas aizsardzības plāna sprieguma noviržu pārvaldības procedūrā ietilpst pasākumi, ar ko pārvalda sprieguma novirzes ārpus Regulas (ES) 2017/1485 25. pantā noteiktajām darbības drošības robežām.

2. Katrs PSO ir tiesīgs noteikt reaktīvās jaudas diapazonu vai sprieguma diapazonu un instruēt saskaņā ar 11. panta 4. punktu šim pasākumam apzinātos SSO un NTL to uzturēt saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 28. un 29. pantu.

3. Pēc kaimiņos esošā PSO, kas ir ārkārtas stāvoklī, pieprasījuma, katrs PSO dara pieejamas visas reaktīvās jaudas spējas, kuras tās pārvaldes sistēmu nenovedīs ārkārtas vai atslēguma stāvoklī.

20. pants

Jaudas plūsmu pārvaldības procedūra

1. Sistēmas aizsardzības plāna jaudas plūsmu pārvaldības procedūrā ietilpst pasākumi, ar ko pārvalda jauda plūsmu, kura neietilpst Regulas (ES) 2017/1485 25. pantā noteiktajās darbības drošības robežās.

2. Katrs PSO ir tiesīgs noteikt aktīvās jaudas iestatījumu, kas jāuztur katram saskaņā ar 11. panta 4. punkta c) apakšpunktu apzinātajam NTL, ja iestatījums atbilst NTL tehniskajiem ierobežojumiem. Katrs PSO ir tiesīgs noteikt aktīvās jaudas iestatījumu, kas jāuztur katram aizsardzības pakalpojuma sniedzējam, ja šis pasākums uz to attiecas saskaņā ar 4. panta 4. punktā minētajiem noteikumiem un iestatījums atbilst aizsardzības pakalpojumu sniedzēju tehniskajiem ierobežojumiem. NTL un aizsardzības pakalpojumu sniedzēji bez nepamatotas kavēšanās izpilda instrukcijas, ko PSO devis tieši vai netieši ar SSO starpniecību, un saglabā attiecīgo stāvokli, līdz tiek dotas nākamās instrukcijas. Ja instrukcijas tiek dotas tieši, PSO bez nepamatotas kavēšanās informē attiecīgos SSO.

3. Katrs PSO ir tiesīgs atslēgt NTL un aizsardzības pakalpojumu sniedzējus tieši vai netieši ar SSO starpniecību. NTL un aizsardzības pakalpojumu sniedzēji paliek atslēgti, kamēr nav saņemtas turpmākas instrukcijas. Ja NTL tiek atslēgti tieši, PSO bez nepamatotas kavēšanās informē attiecīgos SSO. 30 dienu laikā pēc incidenta PSO sagatavo ziņojumu, kurā sīki paskaidro šādas darbības pamatojumu, īstenošanu un ietekmi, un šo ziņojumu iesniedz attiecīgajai regulatīvajai iestādei saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu.

21. pants

Palīdzība sakarā ar aktīvās jaudas procedūru

1. Ja nākamās dienas vai tekošās dienas laikposmā ir kontroles zonas pietiekamības trūkums, kā izklāstīts Regulas (ES) 2017/1485 107. panta 1. un 2. punktā, un pirms tirgus darbību potenciālas apturēšanas saskaņā ar 35. pantu, PSO ir tiesīgs prasīt palīdzību sakarā ar aktīvo jaudu no:

- jebkura balansēšanas pakalpojumu sniedzēja, kas pēc PSO pieprasījuma saņemšanas maina savu pieejamības statusu, lai darītu pieejamu visu savu aktīvo jaudu ar noteikumu, ka tā jau netika aktivizēta ar balansēšanas tirgus starpniecību un tas atbilst tā tehniskajiem ierobežojumiem;
- jebkura NTL, kurš pieslēgts tā LFC zonā un kurš balansēšanas pakalpojumu jau nesniedz PSO, un kurš pēc PSO pieprasījuma saņemšanas dara pieejamu visu savu aktīvo jaudu, ievērojot savus tehniskos ierobežojumus; un
- citiem PSO, kuru sistēma ir normālā vai trauksmes stāvoklī.

2. PSO var aktivizēt palīdzību sakarā ar aktīvo jaudu no balansēšanas pakalpojuma sniedzēja vai NTL saskaņā ar 1. punkta a) un b) apakšpunktu tikai tad, ja tas ir aktivizējis visus pieejamos balansēšanas enerģijas solījumus, ņemot vērā pieejamo starpzonu jaudu kontroles zonas pietiekamības trūkuma brīdī.

3. Katrs PSO, kam iesniegts pieprasījums sniegt palīdzību sakarā ar aktīvo jaudu saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu:

- dara pieejamus savus solījumus, kas nav kopīgoti;
- ir tiesīgs aktivizēt pieejamo balansēšanas enerģiju, lai nodrošinātu attiecīgo jaudu pieprasošajam PSO; un
- ir tiesīgs pieprasīt palīdzību sakarā ar aktīvo jaudu no saviem balansēšanas pakalpojumu sniedzējiem un no jebkura NTL, kas pieslēgts tā LFC zonā, kurš jau nenodrošina balansēšanas pakalpojumu PSO, lai sniegtu attiecīgo palīdzību sakarā ar aktīvo jaudu pieprasošajam PSO.

4. Aktivizējot aktīvo jaudu, kas pieprasīta saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu, pieprasošais PSO un pieprasījumu saņēmušais PSO ir tiesīgi izmantot:

- pieejamo starpzonu jaudu, ja aktivizācija veikta pirms tekošās dienas starpzonu jaudas tirgus slēgšanas laika un ja attiecīgās starpzonu jaudas nodrošināšana nav apturēta saskaņā ar 35. pantu;
- papildu jaudu, kas var būt pieejama sakarā ar sistēmas statusu reāllaikā; šādā gadījumā pieprasošais PSO un pieprasījumu saņēmušais PSO koordinējas ar citiem būtiski skartajiem PSO saskaņā ar 6. panta 5. punktu.

5. Tiklīdz pieprasījuma saņēmušais PSO un pieprasošais PSO ir vienojušies par nosacījumiem palīdzības sniegšanai sakarā ar aktīvo jaudu, apstiprinātais aktīvās jaudas apjoms un laika logs jaudas piegādei ir fiksēti, ja vien palīdzības sniedzēja PSO pārvades sistēma nenonāk ārkārtas vai atslēguma stāvoklī.

22. pants

Manuālas pieprasījuma atslēgšanas procedūra

1. Papildus 18.–21. pantā izklāstītajiem pasākumiem katrs PSO var noteikt neto pieprasījuma apjomu, kas tieši PSO vai netieši ar SSO starpniecību manuāli jāatslēdz, ja tas vajadzīgs, lai novērstu ārkārtas stāvokļa izplatīšanos vai saasināšanos. Ja pieprasījums jāatslēdz tieši, PSO nekavējoties informē attiecīgos SSO.
2. PSO aktivizē 1. punktā minētā neto pieprasījuma apjoma manuālu atslēgšanu, lai:
 - a) risinātu pārslodzes vai zemsprieguma situācijas; vai
 - b) risinātu situācijas, kurās prasīta palīdzība sakarā ar aktīvo jaudu saskaņā ar 21. pantu, taču ar to nepietiek, lai uzturētu pietiekamību nākamās dienas un tekošās dienas laikposmā tā kontroles zonā saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 107. pantu, un kuras varētu novest pie frekvences pasliktināšanās riska sinhronajā zonā.
3. PSO paziņo SSO saskaņā ar 1. punktu noteikto neto pieprasījuma apjomu, kas jāatslēdz to sadales sistēmās. Katrs SSO bez nepamatotas kavēšanās atslēdz paziņoto neto pieprasījuma apjomu.
4. 30 dienu laikā pēc incidenta PSO sagatavo ziņojumu, kurā sīki paskaidro šādas darbības pamatojumu, īstenošanu un ietekmi, un šo ziņojumu iesniedz attiecīgajai regulatīvajai iestādei saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu.

III NODAĻA

ATJAUNOŠANAS PLĀNS

1. IEDAĻA

Vispārīgi noteikumi

23. pants

Atjaunošanas plāna izstrāde

1. Līdz 2018. gada 18. decembrim katrs PSO izstrādā atjaunošanas plānu, apspriežoties ar attiecīgajiem SSO, NTL, valstu regulatīvajām iestādēm vai 4. panta 3. punktā minētajām struktūrām, kaimiņos esošajiem PSO un citiem PSO konkrētajā sinhronajā zonā.
2. Izstrādājot atjaunošanas plānu, katrs PSO ņem vērā vismaz šādus elementus:
 - a) slodzes un elektroenerģijas ražošanas darbošanās un spējas;
 - b) saskaņā ar 4. punktu uzskaitīto augstas prioritātes nozīmīgo tīkla lietotāju īpašās vajadzības; un
 - c) sava tīkla un pakārtoto SSO tīklu īpatnības.
3. Atjaunošanas plānā iekļauj vismaz šādus noteikumus:
 - a) nosacījumi, pie kādiem aktivizē atjaunošanas plānu, kā paredzēts 25. pantā;
 - b) atjaunošanas plāna instrukcijas, kas jāizdod PSO; un
 - c) pasākumi, kas jāapspiež vai jākoordinē reāllaikā ar apzinātajām pusēm.
4. Konkrēti, atjaunošanas plānā iekļauj šādus elementus:
 - a) saraksts ar pasākumiem, kas PSO jāīsteno savās iekārtās;
 - b) saraksts ar pasākumiem, kas SSO jāīsteno savās iekārtās, un saraksts ar tiem SSO, kas atbildīgi par minēto pasākumu īstenošanu;
 - c) saraksts ar tiem NTL, kas atbildīgi par tādu pasākumu īstenošanu savās iekārtās, kuri izriet no obligātajām prasībām, kas izklāstītas Regulā (ES) 2016/631, (ES) 2016/1388 un (ES) 2016/1447, vai no valstu tiesību aktiem, un saraksts ar pasākumiem, kas šiem NTL jāīsteno;
 - d) augstas prioritātes nozīmīgo tīkla lietotāju saraksts un noteikumi to atslēgšanai un atkalpieslēgšanai pie sprieguma;

- e) saraksts ar apakšstacijām, kas ir būtiskas tā atjaunošanas plāna procedūrām;
 - f) to barošanas avotu skaits PSO kontroles zonā, kas vajadzīgi tā sistēmas atkārtotai pieslēgšanai pie sprieguma ar augšupēju sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju un kam ir spēja atjaunot darbību pēc izslēgšanās, ātras resinhronizācijas spēja (izmantojot pašpatēriņa režīmu) un spēja darboties izolētā režīmā; un
 - g) katra uzskatītā pasākuma īstenošanas termiņi.
5. Atjaunošanas plānā iekļauj vismaz šādus tehniskos un organizatoriskos pasākumus, kas norādīti III nodaļā:
- a) sprieguma atkalpieslēgšanas procedūra saskaņā ar 2. iedaļu;
 - b) frekvences pārvaldības procedūra saskaņā ar 3. iedaļu; un
 - c) resinhronizācijas procedūra saskaņā ar 4. iedaļu.
6. Atjaunošanas plānā iekļautajiem pasākumiem jāatbilst šādiem principiem:
- a) tiem ir minimāla ietekme uz sistēmas lietotājiem;
 - b) tie ir ekonomiski efektīvi;
 - c) aktivizē tikai tos pasākumus, kas ir vajadzīgi; un
 - d) tie starpsavienotās pārvades sistēmas nenovedīs ārkārtas vai atslēguma stāvoklī.

24. pants

Atjaunošanas plāna īstenošana

1. Līdz 2019. gada 18. decembrim katrs PSO īsteno tos atjaunošanas plāna pasākumus, kas jāīsteno pārvades sistēmā. Īstenotos pasākumus tas uztur arī turpmāk.
2. Līdz 2018. gada 18. decembrim katrs PSO paziņo pārvades sistēmai pieslēgtajiem SSO par tiem pasākumiem (tostarp īstenošanas termiņus), kas jāīsteno:
 - a) SSO iekārtās saskaņā ar 23. panta 4. punktu; un
 - b) to saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzināto NTL iekārtās, kas pieslēgti to sadales sistēmām; un
 - c) to atjaunošanas pakalpojumu sniedzēju iekārtās, kas pieslēgti to sadales sistēmām; un
 - d) to SSO iekārtās, kas pieslēgti to sadales sistēmām.
3. Līdz 2018. gada 18. decembrim katrs PSO tā pārvades sistēmai tieši pieslēgtajiem, saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātajiem NTL un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem paziņo par pasākumiem, kuri jāīsteno to iekārtās, tostarp īstenošanas termiņus saskaņā ar 23. panta 4. punkta g) apakšpunktu.
4. Ja attiecīgi paredzēts valsts tiesību aktos, PSO saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātajiem NTL, atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem vai SSO, kas pieslēgti sadales sistēmām, par pasākumiem paziņo tieši, un par paziņošanu informē attiecīgos SSO.
5. Ja PSO paziņo SSO saskaņā ar 2. punktu, SSO savukārt nekavējoties paziņo tiem NTL, atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem un SSO, kas pieslēgti tā sadales sistēmai, par atjaunošanas plāna pasākumiem, kuri tiem jāīsteno to attiecīgajās iekārtās, tostarp īstenošanas termiņus saskaņā ar 23. panta 4. punkta g) apakšpunktu.
6. Katrs apziņotais SSO, NTL un atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs:
 - a) īsteno paziņotos pasākumus vēlākais 12 mēnešu laikā no paziņošanas dienas;
 - b) apstiprina pasākumu īstenošanu paziņojošajam sistēmas operatoram, un, ja šis sistēmas operators nav PSO, šis operators paziņo PSO; un
 - c) iekārtās īstenotos pasākumus uztur arī turpmāk.

25. pants

Atjaunošanas plāna aktivizācija

1. Katrs PSO aktivizē sava atjaunošanas plāna procedūras, koordinējoties ar saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātajiem SSO un NTL un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem, šādos gadījumos:
 - a) ja sistēma darbojas ārkārtas stāvoklī saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 18. panta 3. punktā izklāstītajiem kritērijiem, tiklīdz pēc sistēmas aizsardzības plāna pasākumu aktivizācijas sistēma ir stabilizēta; vai
 - b) ja sistēma ir atslēguma stāvoklī saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 18. panta 4. punktā izklāstītajiem kritērijiem.
2. Sistēmas atjaunošanas laikā katrs PSO apzina un monitorē:
 - a) tā sinhronizētā reģiona vai sinhronizēto reģionu apmēru un robežas, kuram(-iem) pieder tā kontroles zona;
 - b) tos PSO, ar ko tam ir kopīgs sinhronizētais reģions vai sinhronizētie reģioni; un
 - c) pieejamās aktīvās jaudas rezerves savā kontroles zonā.
3. Katrs saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātais SSO un NTL, kā arī katrs atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs bez nepamatotas kavēšanās izpilda atjaunošanas plāna instrukcijas, ko izdevis PSO saskaņā ar 23. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ievērojot atjaunošanas plāna procedūras.
4. Tās atjaunošanas plāna procedūras, kam ir būtiska pārrobežu ietekme, katrs PSO aktivizē, koordinējoties ar ietekmētajiem PSO.

2. IEDAĻA

Sprieguma atkalpieslēgšana

26. pants

Sprieguma atkalpieslēgšanas procedūra

1. Sprieguma atkalpieslēgšanas procedūrā ietilpst pasākumi, kas PSO ļauj piemērot:
 - a) lejupēju sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju; un
 - b) augšupēju sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju.
2. Attiecībā uz augšupējo sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju sprieguma atkalpieslēgšanas procedūra ietver vismaz pasākumus:
 - a) sprieguma atkalpieslēgšanas izraisītu sprieguma un frekvences noviržu pārvaldībai;
 - b) izolētas darbības režīma monitoringam un pārvaldībai; un
 - c) izolētas darbības zonu resinhronizācijai.

27. pants

Sprieguma atkalpieslēgšanas procedūras aktivizācija

1. Aktivizējot sprieguma atkalpieslēgšanas procedūru, katrs PSO izstrādā piemērojamo stratēģiju, ņemot vērā šādus aspektus:
 - a) uz sprieguma atkalpieslēgšanu spējīgu barošanas avotu pieejamība tā kontroles zonā;
 - b) iespējamo sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju sagaidāmais ilgums un riski;
 - c) energosistēmu apstākļi;
 - d) tieši pieslēgto sistēmu apstākļi, tostarp vismaz starpsavienotāju statuss;
 - e) saskaņā ar 23. panta 4. punktu uzskaitītie augstas prioritātes nozīmīgie tīkla lietotāji; un
 - f) iespēja kombinēt lejupējās un augšupējās sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģijas.

2. Piemērojot lejupēju sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju, katrs PSO pārvalda slodzes un elektroenerģijas ražošanas pieslēgšanu ar mērķi noregulēt frekvenci līdz nominālajai frekvencei ar maksimālās stacionārā režīma frekvences novirzes maksimālo toleranci. Katrs PSO piemēro frekvences pārvaldnieka – ja tāds iecelts saskaņā ar 29. pantu – noteiktos slodzes un elektroenerģijas ražošanas pieslēgšanas nosacījumus.
3. Piemērojot augšupēju sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju, katrs PSO pārvalda slodzes un elektroenerģijas ražošanas pieslēgšanu ar mērķi noregulēt frekvenci līdz mērķa frekvencei, kas definēta saskaņā ar 28. panta 3. punkta c) apakšpunktu.
4. Sprieguma atkalpieslēgšanas laikā PSO pēc apspriešanās ar SSO definē un paziņo neto pieprasījuma apjomu, kas atkārtoti jāpieslēdz sadales tīklos. Katrs SSO atkārtoti pieslēdz paziņoto neto pieprasījuma apjomu, ievērojot slodzes pieslēgšanu pa blokiem un ņemot vērā slodzes un elektroenerģijas ražošanas automātisko atkalpieslēgšanu tā tīklā.
5. Katrs PSO informē kaimiņos esošos PSO par savu spēju atbalstīt lejupēju sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju.
6. Lai aktivizētu lejupēju sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju, PSO pieprasa kaimiņos esošajiem PSO, lai tie atbalsta sprieguma atkalpieslēgšanu. Šāds atbalsts var ietvert palīdzību sakarā ar aktīvo jaudu saskaņā ar 21. panta 3. līdz 5. punktu. Pieprasījumu saņēmušie PSO sniedz palīdzību sakarā ar sprieguma atkalpieslēgšanu, ja vien tas nenoved to sistēmas ārkārtas vai atslēguma stāvoklī. Šādā gadījumā pieprasošais PSO izmanto augšupēju sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģiju.

3. IEDAĻA

Frekvences pārvaldība

28. pants

Frekvences pārvaldības procedūra

1. Atjaunošanas plāna frekvences pārvaldības procedūrā ietilpst pasākumi ar mērķi sistēmas frekvenci atgriezt nominālajā frekvencē.
2. Katrs PSO aktivizē savu frekvences pārvaldības procedūru:
 - a) gatavojoties resinhronizācijas procedūrai, kad sinhrono zonu sadala vairākos sinhronizētos reģionos;
 - b) ja sinhronajā zonā ir frekvences novirze; vai
 - c) sprieguma atkalpieslēgšanas gadījumā.
3. Frekvences pārvaldības procedūra ietver vismaz:
 - a) to darbību sarakstu, kas saistītas ar slodzes/frekvences kontrollera iestatīšanu pirms frekvences pārvaldnieku iecelšanas;
 - b) frekvences pārvaldnieku iecelšanu;
 - c) mērķa frekvences noteikšanu augšupējas sprieguma atkalpieslēgšanas stratēģijas gadījumā;
 - d) frekvences pārvaldību pēc frekvences novirzes; un
 - e) frekvences pārvaldību pēc sinhronās zonas sadalīšanas;
 - f) atkārtoti pieslēdzamā slodzes un elektroenerģijas ražošanas apjoma noteikšanu, ņemot vērā sinhronizētajā reģionā pieejamās aktīvās jaudas rezerves, lai izvairītos no lielām frekvences novirzēm.

29. pants

Frekvences pārvaldnieka iecelšana

1. Sistēmas atjaunošanas laikā, kad sinhronā zona ir sadalīta vairākos sinhronizētos reģionos, katra sinhronizētā reģiona PSO ieceļ frekvences pārvaldnieku saskaņā ar 3. punktu.
2. Sistēmas atjaunošanas laikā, kad sinhronā zona nav sadalīta, bet sistēmas frekvence pārsniedz Regulas (ES) 2017/1485 18. panta 2. punktā trauksmes stāvoklim noteiktās frekvences robežas, visi sinhronās zonas PSO ieceļ frekvences pārvaldnieku saskaņā ar 3. punktu.

3. PSO ar lielāko reāllaikā aplēsto K-faktoru iecel par frekvences pārvaldnieku, ja vien sinhronizētā reģiona vai sinhronās zonas PSO nevienojas par cita PSO iecelšanu par frekvences pārvaldnieku. Šādā gadījumā sinhronizētā reģiona vai sinhronās zonas PSO ņem vērā šādus kritērijus:

- a) pieejamo aktīvās jaudas rezervju (jo īpaši frekvences atjaunošanas rezervju) apjomu;
- b) starpsavienotājos pieejamo jaudu;
- c) sinhronizētā reģiona vai sinhronās zonas PSO frekvences mērījumu pieejamību; un
- d) sinhronizētajā reģionā vai sinhronajā zonā ietilpstošo kritisko elementu mērījumu pieejamību.

4. Neskarot 3. punktu, ja konkrētās sinhronās zonas lielums un reāllaika apstākļi to atļauj, sinhronās zonas PSO var iecelt iepriekš noteiktu frekvences pārvaldnieku.

5. PSO, kas iecelti par frekvences pārvaldniekiem saskaņā ar 1. un 2. punktu, par iecelšanu nekavējoties informē pārējos sinhronās zonas PSO.

6. Ieceltais frekvences pārvaldnieks vadītājs darbojas kā frekvences pārvaldnieks līdz:

- a) tā sinhronizētajam reģionam iecel citu frekvences pārvaldnieku;
- b) tā sinhronizētā reģiona resinhronizācijas ar citu sinhronizēto reģionu rezultātā iecel jaunu frekvences pārvaldnieku; vai
- c) sinhronās zona ir pilnībā resinhronizēta, sistēmas frekvence ir standarta frekvences diapazonā un *LFC*, ko izmanto katrs sinhronās zonas PSO, atkal darbojas normālajā darba režīmā saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 18. panta 1. punktu.

30. pants

Frekvences pārvaldība pēc frekvences novirzes

1. Ja saskaņā ar 29. panta 3. punktu ir iecelts frekvences pārvaldnieks, sistēmas atjaunošanas laikā tie sinhronās zonas PSO, kas nav frekvences pārvaldnieks, pirmām kārtām aptur frekvences atjaunošanas rezervju un aizvietošanas rezervju manuālo aktivizāciju.

2. Frekvences pārvaldnieks pēc apspriešanās ar pārējiem sinhronās zonas PSO nosaka katra sinhronās zonas PSO izmantotajai *LFC* piemērojamo darba režīmu.

3. Frekvences pārvaldnieks pārvalda frekvences atjaunošanas rezervju un aizvietošanas rezervju manuālo aktivizāciju sinhronajā zonā ar mērķi sinhronās zonas frekvenci noregulēt nominālajā frekvencē, ņemot vērā saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 25. pantu definētās darbības drošības robežas. Pēc pieprasījuma katrs sinhronās zonas PSO atbalsta frekvences pārvaldnieku.

31. pants

Frekvences pārvaldība pēc sinhronās zonas sadalīšanas

1. Ja saskaņā ar 29. panta 3. punktu ir iecelts frekvences pārvaldnieks, sistēmas atjaunošanas laikā katra sinhronizētā reģiona PSO, izņemot frekvences pārvaldnieku, pirmām kārtām aptur frekvences atjaunošanas rezervju un aizvietošanas rezervju manuālo aktivizāciju.

2. Frekvences pārvaldnieks pēc apspriešanās ar pārējiem sinhronizētā reģiona PSO nosaka katra sinhronizētā reģiona PSO izmantotajai *LFC* piemērojamo darba režīmu.

3. Frekvences pārvaldnieks pārvalda frekvences atjaunošanas rezervju un aizvietošanas rezervju manuālo aktivizāciju sinhronizētajā reģionā ar mērķi sinhronizētā reģiona frekvenci noregulēt resinhronizācijas pārvaldnieka (ja tāds ir) saskaņā ar 34. panta 1. punkta a) apakšpunktu noteiktajā mērķa frekvencē, ņemot vērā saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 25. pantu noteiktās darbības drošības robežas. Ja sinhronizētajam reģionam nav iecelts resinhronizācijas pārvaldnieks, frekvences pārvaldnieks frekvenci noregulēt nominālajā frekvencē. Pēc pieprasījuma katrs sinhronizētā reģiona PSO atbalsta frekvences pārvaldnieku.

4. IEDAĻA

Resinhronizācija

32. pants

Resinhronizācijas procedūra

Atjaunošanas plāna resinhronizācijas procedūra ietver vismaz:

- a) resinhronizācijas pārvaldnieka iecelšanu;
- b) pasākumus, kas PSO ļauj piemērot resinhronizācijas stratēģiju; un
- c) maksimālās robežas fāzes leņķim, frekvences un sprieguma atšķirībām attiecībā uz savienojošajām līnijām.

33. pants

Resinhronizācijas pārvaldnieka iecelšana

1. Sistēmas atjaunošanas laikā, kad divus sinhronizētus reģionus var resinhronizēt, neapdraudot pārvades sistēmu darbības drošību, šo sinhronizēto reģionu frekvences pārvaldnieki ieceļ resinhronizācijas pārvaldnieku, apspriežoties ar vismaz tiem PSO, kuri apzināti kā iespējami resinhronizācijas pārvaldnieka kandidāti, un ievērojot 2. punktu. Katrs frekvences pārvaldnieks nekavējoties informē sava sinhronizētā reģiona PSO par iecelto resinhronizācijas pārvaldnieku.
2. Katram resinhronizējamam sinhronizēto reģionu pārim resinhronizācijas pārvaldnieks ir PSO, kam:
 - a) darbojas vismaz viena apakšstacija, kura aprīkota ar paralēlu pārslēgšanas ierīci uz robežas starp abiem resinhronizējamiem sinhronizētajiem reģioniem;
 - b) ir piekļuve frekvences mērījumiem no abiem sinhronizētajiem reģioniem;
 - c) ir piekļuve sprieguma mērījumiem apakšstacijās, starp kurām atrodas iespējamie resinhronizācijas punkti; un
 - d) ir spēja kontrolēt spriegumu iespējamajos resinhronizācijas punktos.
3. Ja 2. punktā izklāstītajiem kritērijiem atbilst vairāk nekā viens PSO, par resinhronizācijas pārvaldnieku ieceļ PSO ar vislielāko skaitu iespējamo resinhronizācijas punktu starp diviem sinhronizētiem reģioniem, ja vien abu sinhronizēto reģionu frekvences pārvaldnieki nevienojas par cita PSO iecelšanu par resinhronizācijas pārvaldnieku.
4. Ieceltais resinhronizācijas pārvaldnieks vadītājs darbojas kā frekvences pārvaldnieks līdz:
 - a) abiem sinhronizētajiem reģioniem ieceļ citu resinhronizācijas pārvaldnieku; vai
 - b) abi sinhronizētie reģioni ir resinhronizēti un ir izpildīti visi 34. pantā minētie soļi.

34. pants

Resinhronizācijas stratēģija

1. Resinhronizācijas pārvaldnieks pirms resinhronizācijas:
 - a) saskaņā ar 32. pantā minētajām maksimālajām robežām nosaka šādus elementus:
 - i) frekvences mērķvērtība resinhronizācijai;
 - ii) maksimālā frekvences atšķirība starp diviem sinhronizētiem reģioniem;
 - iii) maksimālā aktīvās un reaktīvās jaudas apmaiņa; un
 - iv) LFC piemērojamais darba režīms;
 - b) izvēlas resinhronizācijas punktu, ņemot vērā darbības drošības robežas sinhronizētajos reģionos;
 - c) nosaka un sagatavo visas vajadzīgās darbības abu sinhronizēto reģionu resinhronizācijai resinhronizācijas punktā;
 - d) nosaka un sagatavo turpmākās darbības, kas vajadzīgas, lai izveidotu papildu pieslēgumus starp sinhronizētajiem reģioniem; un
 - e) novērtē sinhronizēto reģionu gatavību resinhronizācijai, ņemot vērā a) apakšpunktā izklāstītos nosacījumus.

2. Izpildot 1. punktā uzskaitītos uzdevumus, resinhronizācijas pārvaldnieks apspriežas ar iesaistīto sinhronizēto reģionu frekvences pārvaldniekiem un attiecībā uz b) līdz e) apakšpunktā uzskaitītajiem uzdevumiem apspriežas arī ar PSO, kas darbina resinhronizācijai izmantotās apakšstacijas.
3. Katrs frekvences pārvaldnieks bez nepamatotas kavēšanās informē savu sinhronizētā reģiona PSO par plānoto resinhronizāciju.
4. Kad ir izpildīti visi saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu noteiktie nosacījumi, resinhronizācijas pārvaldnieks veic resinhronizāciju, aktivizējot saskaņā ar 1. punkta c) līdz d) apakšpunktu noteiktās darbības.

IV NODAĻA

TIRGUS MIJIEDARBĪBA

35. pants

Tirgus darbību apturēšanas procedūra

1. PSO var uz laiku apturēt vienu vai vairākas 2. punktā minētās tirgus darbības, ja:
 - a) PSO pārvades sistēma ir atslēguma stāvoklī; vai
 - b) PSO ir izmējis visus tirgus piedāvātos variantus un tirgus darbību turpināšana ārkārtas stāvoklī pasliktinātu vienu vai vairākus Regulas (ES) 2017/1485 18. panta 3. punktā minētos apstākļus; vai
 - c) tirgus darbību turpināšana būtiski mazinātu to, cik iedarbīgs ir atjaunošanas process darbības atgriešanai normālā vai trauksmes stāvoklī; vai
 - d) nav pieejami rīki un saziņas līdzekļi, kas PSO vajadzīgi, lai sekmētu tirgus darbības.
2. Apturēt saskaņā ar 1. punktu var šādas tirgus darbības:
 - a) starpzonu jaudas piegāde jaudas piešķiršanai uz attiecīgajām tirdzniecības zonu robežām katrai tirgus laika vienībai, ja tiek sagaidīts, ka pārvaldes sistēma nav jāatgriež normālā vai trauksmes stāvoklī;
 - b) balansēšanas jaudas un balansēšanas enerģijas solījumu iesniegšana, ko veic balansēšanas pakalpojumu sniedzēji;
 - c) balansa pozīcijas iesniegšana, ko veic par balansu atbildīgā persona, nākamās dienas laikposma beigās, ja to paredz ar balansēšanu saistītie noteikumi;
 - d) par balansu atbildīgo personu pozīcijas modifikāciju iesniegšana;
 - e) Regulas (ES) 2017/1485 111. panta 1. un 2. punktā minēto grafiku sastādīšana un
 - f) citas attiecīgas tirgus darbības, kuru apturēšanu uzskata par vajadzīgu sistēmas stāvokļa saglabāšanai un/vai atjaunošanai.
3. Ja tiek apturētas tirgus darbības saskaņā ar 1. punktu, pēc PSO pieprasījuma katrs NTL, ja tehniski iespējams, darbojas pie aktīvās jaudas iestatījuma, ko noteicis PSO.
4. Apturot tirgus darbības saskaņā ar 1. punktu, PSO var pilnībā vai daļēji apturēt to savu procesu darbību, kurus ietekmē šāda apturēšana.
5. Apturot tirgus darbības saskaņā ar 1. punktu, PSO koordinējas ar vismaz šādām pusēm:
 - a) to jaudas aprēķināšanas reģionu PSO, kuros šis PSO ir dalībnieks;
 - b) PSO, ar kuriem šim PSO ir noruna attiecībā uz balansēšanas koordināciju;
 - c) NETO un citām struktūrām, kam uzdots vai deleģēts izpildīt tirgus funkcijas saskaņā ar Regulu (ES) 2015/1222 tā kontroles zonā;
 - d) tā slodzes/frekvences kontroles bloka PSO, kurā šis PSO ir dalībnieks; un
 - e) to jaudas aprēķināšanas reģionu koordinēto jaudas aprēķinātāju, kuros šis PSO ir dalībnieks.
6. Tirgus darbību apturēšanas gadījumā katrs PSO sāk 38. pantā noteikto saziņas procedūru.

36. pants

Tirgus darbību apturēšanas un atjaunošanas noteikumi

1. Līdz 2018. gada 18. decembrim katrs PSO izstrādā priekšlikumu noteikumiem, kas attiecas uz tirgus darbību apturēšanu un atjaunošanu.
2. Pēc tam, kad šos noteikumus apstiprinājusi attiecīgā regulatīvā iestāde saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu, PSO tos publicē savā tīmekļa vietnē.
3. Noteikumi par tirgus darbību apturēšanu un atjaunošanu ir pēc iespējas saderīgi ar:
 - a) noteikumiem par starpzonu jaudas piešķiršanu attiecīgajos jaudas aprēķināšanas reģionos;
 - b) no norunām ar citiem PSO sakarā ar balansēšanas koordināciju izrietošajiem noteikumiem par balansēšanas jaudas un balansēšanas enerģijas solījumu iesniegšanu, ko veic balansēšanas pakalpojumu sniedzēji;
 - c) noteikumiem par balansa pozīcijas iesniegšanu, ko veic par balansu atbildīgās personas nākamās dienas laikposma beigās, ja to paredz ar balansēšanu saistītie noteikumi;
 - d) noteikumiem par balansu atbildīgo personu pozīcijas modifikāciju iesniegšanu; un
 - e) noteikumiem par Regulas (ES) 2017/1485 111. panta 1. un 2. punktā minēto grafiku sastādīšanu.
4. Izstrādājot noteikumus par tirgus darbību apturēšanu un atjaunošanu, katrs PSO 35. panta 1. punktā minētās situācijas pārveido objektīvi definētos parametros, ņemot vērā šādus faktorus:
 - a) slodzes atslēguma procentuālā daļa PSO LFC zonā, kas atbilst:
 - i) būtiskas par balansēšanu atbildīgo personu daļas nespējai uzturēt balansu; vai
 - ii) PSO vajadzībai neievērot parastos balansēšanas procesus, lai veiktu efektīvu reenerģizāciju;
 - b) elektroenerģijas ražošanas atslēguma procentuālā daļa LFC zonā, kas atbilst būtiskas par balansēšanu atbildīgo personu daļas nespējai uzturēt balansu;
 - c) nepieejamo pārvades sistēmas elementu īpatsvars un ģeogrāfiskais sadalījums, kas atbilst:
 - i) LFC zonas būtiskas daļas desinhronizācijai, kā rezultātā parastie balansēšanas procesi nav produktīvi; vai
 - ii) starpzonu jaudas samazinājumam līdz nullei uz tirdzniecības zonu robežas(-ām);
 - d) šādu skarto struktūru nespēja izpildīt savas tirgus darbības tādu iemeslu dēļ, kas nav to kontrolē:
 - i) par balansu atbildīgās personas;
 - ii) balansēšanas pakalpojumu sniedzēji;
 - iii) NETO un citas struktūras, kam uzdots vai deleģēts izpildīt tirgus funkcijas saskaņā ar Regulu (ES) 2015/1222;
 - iv) pārvades sistēmai pieslēgtie SSO;
 - e) tādu pienācīgi funkcionējošu rīku un saziņas līdzekļu trūkums, kas vajadzīgi, lai:
 - i) izpildītu vienoto nākamās dienas vai tekošās dienas tirgus sasaistīšanu vai īstenotu skaidru jaudas piešķiršanas mehānismu; vai
 - ii) izpildītu frekvences atjaunošanas procesu; vai
 - iii) izpildītu rezervju aizvietošanas procesu; vai
 - iv) par balansu atbildīgā persona iesniegtu balansa pozīciju nākamās dienas laikposmā un iesniegtu izmaiņas pozīcijā; vai
 - v) sastādītu Regulas (ES) 2017/1485 111. panta 1. un 2. punktā minētos grafikus.
5. Noteikumos par tirgus darbību apturēšanu un atjaunošanu nosaka laika aizkavi, kas jāievēro attiecībā uz katru saskaņā ar 4. punktu definēto parametru, pirms sāk tirgus darbību apturēšanas procedūru.

6. Attiecīgais PSO reāllaikā novērtē saskaņā ar 4. punktu definētos parametrus, balstoties uz tā rīcībā esošo informāciju.
7. Līdz 2020. gada 18. decembrim ENTSO-E iesniedz Aģentūrai ziņojumu, kurā izvērtēta PSO noteikto tirgus darbību apturēšanas un atjaunošanas noteikumu saskaņotības pakāpe un vajadzības gadījumā norādītas jomas, kurās vajadzīga saskaņošana.
8. Līdz 2019. gada 18. jūnijam katrs PSO iesniedz ENTSO-E datus, kas vajadzīgi, lai sagatavotu un iesniegtu ziņojumu saskaņā ar 7. punktu.

37. pants

Tirgus darbību atjaunošanas procedūra

1. Attiecīgais PSO, koordinējoties ar tā kontroles zonā aktīvajiem NETO un kaimiņos esošajiem PSO, sāk saskaņā ar 35. panta 1. punktu apturēto tirgus darbību atjaunošanas procedūru, kad:
 - a) vairs nepastāv situācija, kuras dēļ notikusi apturēšana, un nav piemērojama neviena cita no 35. panta 1. punktā minētajām situācijām; un
 - b) 38. panta 2. punktā minētās struktūras ir pienācīgi iepriekš informētas saskaņā ar 38. pantu.
2. Attiecīgais PSO, koordinējoties ar kaimiņos esošajiem PSO, sāk tirgus darbību apturēšanas ietekmēto PSO procesu atjaunošanu, kad ir izpildīti 1. punkta nosacījumi vai pirms tam, ja tas nepieciešams tirgus darbību atjaunošanai.
3. Attiecīgais NETO, koordinējoties ar PSO un 35. panta 5. punktā minētajām struktūrām, sāk attiecīgo vienotas nākamās dienas un/vai vienotas tekošās dienas tirgus sasaistīšanas procesu atjaunošanu, tiklīdz PSO paziņojis(-uši), ka PSO procesi ir atjaunoti.
4. Ja ir apturēta starpzonu jaudas piegāde, kas pēc tam attiecīgi atjaunota, katrs attiecīgais PSO atjaunina informāciju par starpzonu jaudām jaudas piešķiršanas vajadzībām, izmantojot visreālāko un visefektīvāko variantu katrai tirgus laika vienībai, izvēloties no šādiem variantiem:
 - a) izmanto visjaunāko pieejamo informāciju par starpzonu jaudām, ko aprēķinājis koordinētais jaudas aprēķinātājs;
 - b) sāk reģionālā jaudas aprēķina procesus, kas piemērojami saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1222 29. un 30. pantu; vai
 - c) koordinējoties ar jaudas aprēķināšanas reģiona PSO, nosaka starpzonu jaudas, balstoties uz faktiskajiem fiziskā tīkla apstākļiem.
5. Kad daļa no kopējās saistītās zonas, kur apturētas tirgus darbības, ir atgriezies normālā stāvoklī vai trauksmes stāvoklī, šīs zonas NETO ir tiesīgs(-i) veikt tirgu sasaistīšanu daļā no kopējās saistītās zonas, apspriežoties ar PSO un 35. panta 5. punktā minētajām struktūrām, ar noteikumu, ka PSO ir atjaunojis jaudas aprēķināšanas procesu.
6. Ne vēlāk kā 30 dienas pēc tirgus darbību atjaunošanas PSO, kas apturēja un atjaunoja tirgus darbības, sagatavo ziņojumu vismaz angļu valodā, kurā sīki paskaidro tirgus apturēšanas pamatojumu, īstenošanu un ietekmi un norāda atsauci uz atbilstību tirgus darbības apturēšanas un atjaunošanas noteikumiem, un šo ziņojumu iesniedz attiecīgajai regulatīvajai iestādei saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu un dara pieejamu 38. panta 2. punktā minētajām struktūrām.
7. Nolūkā veicināt labu praksi un novērst līdzīgus incidentus nākotnē dalībvalstu regulatīvās iestādes vai Aģentūra var sniegt ieteikumu attiecīgajiem PSO.

38. pants

Saziņas procedūra

1. Saskaņā ar 36. pantu izstrādātie noteikumi par tirgus darbību apturēšanu un atjaunošanu ietver arī saziņas procedūru, kurā sīki izklāstīti uzdevumi un darbības, kas katrai pusei atbilstoši tās lomai jāizpilda tirgus darbību apturēšanas un atjaunošanas laikā.

2. Saziņas procedūra paredz, ka informācija vienlaikus tiek nosūtīta šādām struktūrām:
 - a) 35. panta 5. punktā minētajām pusēm;
 - b) par balansu atbildīgajām personām;
 - c) balansēšanas pakalpojumu sniedzējiem;
 - d) pārvades sistēmai pieslēgtajiem SSO; un
 - e) iesaistīto dalībvalstu attiecīgajai regulatīvajai iestādei saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu.
3. Saziņas procedūra ietver vismaz šādus soļus:
 - a) PSO paziņojums, ka tirgus darbības ir apturētas saskaņā ar 35. pantu;
 - b) PSO paziņojums par vislabākajām aplēsēm par pārvades sistēmas atjaunošanas laiku un datumu;
 - c) NETO un citu struktūru, kas saskaņā ar Regulu (ES) 2015/1222 un Regulu (ES) 2016/1719 ieceltas pildīt tirgus funkcijas, paziņojums par savu darbību apturēšanu, ja tādas ir;
 - d) jaunākā informācija no PSO par pārvades sistēmas atjaunošanas procesu;
 - e) 2. punkta a) līdz d) apakšpunktā minēto struktūru paziņojums par to, ka to tirgus rīki un saziņas sistēmas darbojas;
 - f) PSO paziņojums, ka pārvades sistēma ir atgriezta normālā stāvoklī vai trauksmes stāvoklī;
 - g) NETO un citu struktūru, kam uzdots vai deleģēta tirgus funkciju izpilde saskaņā ar Regulu (ES) 2015/1222, paziņojums par vislabāko aplēsi par laiku un datumu, kad būs atjaunotas tirgus darbības; un
 - h) NETO un citu struktūru, kam uzdots vai deleģēta tirgus funkciju izpilde saskaņā ar Regulu (ES) 2015/1222, apstiprinājums, ka tirgus darbības ir atjaunotas.
4. Visus 3. punktā minētos paziņojumus un atjauninājumus, kurus sniedz PSO, NETO un citas struktūras, kam uzdots vai deleģēta tirgus funkciju izpilde, publicē šo struktūru tīmekļa vietnēs. Ja paziņošana vai atjaunināšana tīmekļa vietnē nav iespējama, struktūra, kurai noteikts paziņošanas pienākums, informē pa e-pastu vai ar citiem pieejamiem līdzekļiem vismaz tās puses, kas tieši piedalās apturētajās tirgus darbībās.
5. Paziņojumu saskaņā ar 3. punkta e) apakšpunktu veic, nosūtot e-pastu attiecīgajam PSO vai ar citiem pieejamiem līdzekļiem.

39. pants

Noteikumi par norēķiniem tirgus darbību apturēšanas gadījumā

1. Līdz 2018. gada 18. decembrim katrs PSO izstrādā priekšlikumu par noteikumiem nebalansa norēķiniem un balansēšanas jaudas un balansēšanas enerģijas norēķiniem, kas piemērojami nebalansa norēķinu periodiem, kuros bija apturētas tirgus darbības. PSO var ierosināt piemērot tos pašus noteikumus, kas piemērojami parastajām darbībām.

Pēc tam, kad šos noteikumus apstiprinājusi attiecīgā regulatīvā iestāde saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu, PSO tos publicē savā tīmekļa vietnē.

PSO var deleģēt šajā pantā minētos PSO uzdevumus vienai vai vairākām trešām personām, ja trešā persona attiecīgo funkciju var veikt vismaz tikpat efektīvi kā PSO. Dalībvalsts vai attiecīgā gadījumā regulatīvā iestāde var uzdot šajā pantā minētos uzdevumus vienai vai vairākām trešām personām, ja trešā persona attiecīgo funkciju var veikt vismaz tikpat efektīvi kā PSO.

2. 1. punktā minētie noteikumi attiecas uz PSO un attiecīgā gadījumā trešo personu norēķiniem ar personām, kas atbildīgas par balansu, un balansēšanas pakalpojumu sniedzējiem.
3. Saskaņā ar 1. punktu izstrādātie noteikumi:
 - a) nodrošina katra PSO un 1. punktā minētās attiecīgās trešās personas finansiālo neitralitāti;
 - b) novērš stimulu kropļošanu vai neproduktīvus stimulus par balansu atbildīgajām personām, balansa pakalpojumu sniedzējiem un PSO;

- c) stimulē par balansu atbildīgās personas censties nodrošināt balansu vai palīdzēt atjaunot sistēmas balansu;
- d) novērš, ka par balansu atbildīgajām personām un balansēšanas pakalpojumu sniedzējiem sakarā ar PSO prasītu darbību izpildi tiek uzliktas finansiālas sankcijas;
- e) attur PSO no tirgus darbību apturēšanas, ja vien tas nav absolūti nepieciešams, un stimulē PSO pēc iespējas drīzāk atjaunot tirgus darbības; un
- f) stimulē balansa pakalpojumu sniedzējus piedāvāt pakalpojumus pieslēdzošajam PSO, kas palīdz atgriezt sistēmu normālā stāvoklī.

V NODAĻA

INFORMĀCIJAS APMAIŅA UN SAZIŅA, RĪKI UN IETAISES

40. pants

Informācijas apmaiņa

1. Papildus noteikumiem Regulas (ES) 2017/1485 40. līdz 53. pantā katrs PSO ārkārtas, atslēguma vai atjaunošanas stāvoklī ir tiesīgs vākt šādu informāciju:
 - a) no saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātajiem SSO – vajadzīgo informāciju par vismaz:
 - i) to tīkla daļu, kas darbojas izolētā režīmā;
 - ii) spēju sinhronizēt tās tīkla daļas, kas darbojas izolētā režīmā; un
 - iii) spēju sākt darboties izolētā režīmā;
 - b) no saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātajiem NTL un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem informāciju par vismaz šādiem apstākļiem:
 - i) iekārtas pašreizējais statuss;
 - ii) darbības robežas;
 - iii) pilnīgas aktivizācijas laiks un laiks, kas vajadzīgs elektroenerģijas ražošanas palielināšanai; un
 - iv) laikizšķirīgie procesi.
2. Ārkārtas, atslēguma vai atjaunošanas stāvoklī katrs PSO savlaicīgi saistībā ar sistēmas aizsardzības plāna procedūrām un atjaunošanas plāna procedūrām sniedz šādu informāciju (ja PSO tāda pieejama):
 - a) kaimiņos esošajiem PSO – vismaz šādu informāciju:
 - i) tā sinhronizētā reģiona vai sinhronizēto reģionu apmērs un robežas, kuram(-iem) pieder tā kontroles zona;
 - ii) ierobežojumi sinhronizētā reģiona darbībai;
 - iii) maksimālais ilgums un apjoms, kādā var piegādāt aktīvo un reaktīvo jaudu caur starpsavienotājiem; un
 - iv) citi tehniski vai organizatoriski ierobežojumi;
 - b) sava sinhronizētā reģiona frekvences pārvaldniekam – vismaz šādu informāciju:
 - i) ierobežojumi izolēta režīma saglabāšanai;
 - ii) pieejamā papildu slodze un elektroenerģijas ražošana; un
 - iii) operatīvo rezervju pieejamība;
 - c) no saskaņā ar 11. panta 4. punktu un 23. panta 4. punktu apzinātajiem pārvades sistēmai pieslēgtajiem SSO – vismaz šādu informāciju:
 - i) savas pārvades sistēmas sistēmstāvoklis;
 - ii) aktīvās un reaktīvās jaudas robežas, slodzes pieslēgšana pa blokiem, tinuma atzarojumu un jaudas slēdža pozīcijas pieslēgumpunktos;

- iii) informācija par SSO pieslēgto elektroenerģijas ražošanas moduļu pašreizējo un plānoto statusu, ja šāda informācija SSO nav tieši pieejama; un
 - iv) visa informācija, kas vajadzīga, lai uzlabotu koordināciju ar sadales sistēmai pieslēgtajām personām;
- d) aizsardzības pakalpojumu sniedzējiem – vismaz šādu informāciju:
- i) savas pārvades sistēmas sistēmstāvoklis; un
 - ii) grafikā paredzētie pasākumi, kam vajadzīga aizsardzības pakalpojumu sniedzēju līdzdalība;
- e) saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātajiem SSO un NTL un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem – vismaz šādu informāciju:
- i) savas pārvades sistēmas sistēmstāvoklis;
 - ii) spēja un plāni atkalpieslēgt pie sprieguma sasaistījumus; un
 - iii) grafikā paredzētie pasākumi, kam vajadzīga to līdzdalība.
3. PSO ārkārtas, atslēguma vai atjaunošanas stāvoklī savstarpēji apmainās ar vismaz šādu informāciju:
- a) apstākļi, kas pārvades sistēmu noveduši pašreizējā sistēmstāvoklī, ciktāl tie ir zināmi; un
 - b) iespējamās problēmas, kuru dēļ vajadzīga palīdzība sakarā ar aktīvo jaudu.
4. PSO ārkārtas, atslēguma vai atjaunošanas stāvoklī savlaicīgi sniedz informāciju par savas pārvades sistēmas sistēmstāvokli un, ja iespējams, papildu informāciju par situāciju pārvades sistēmā:
- a) NETO, kas šo informāciju dara pieejamu tirgus dalībniekiem, kā paredzēts 38. pantā;
 - b) savai attiecīgajai regulatīvajai iestādei saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu vai, ja valsts tiesību aktos tas skaidri noteikts, 4. panta 3. punktā minētajām struktūrām; un
 - c) attiecīgā gadījumā jebkurai citai iesaistītai pusei.
5. PSO informē katru skarto pusi par testēšanas plānu, kas izstrādāts saskaņā ar 43. panta 2. un 3. punktu.

41. pants

Saziņas sistēmas

1. Katram saskaņā ar 23. panta 4. punkta b) un c) apakšpunktu apzinātajam SSO un NTL, katram atjaunošanas pakalpojuma sniedzējam un katram PSO ir balss saziņas sistēma ar pietiekamu aprīkojuma pārumību un rezerves barošanas avotiem, lai varētu apmainīties ar informāciju, kas vajadzīga sakarā ar atjaunošanas plānu, vismaz 24 stundas gadījumā, ja nav pieejama pilnīgi nekāda ārējā energoapgāde, vai kāda atsevišķa balss saziņas sistēmas aprīkojuma elementa atteices gadījumā. Dalībvalstis var pieprasīt, ka minimālā rezerves barošanas jauda tiek nodrošināta ilgāk nekā 24 stundas.
2. Katrs PSO, apspriežoties ar saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātajiem SSO un NTL un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem, nosaka to balss saziņas sistēmām, kā arī PSO paša balss saziņas sistēmai piemērojamās tehniskās prasības, lai nodrošinātu to sadarbību un nodrošinātu, ka otra puse spēj identificēt no PSO saņemto zvanu un uz to nekavējoties atbildēt.
3. Katrs PSO, apspriežoties ar kaimiņos esošajiem PSO un citiem sinhronās zonas PSO, nosaka to balss saziņas sistēmām, kā arī PSO paša balss saziņas sistēmai piemērojamās tehniskās prasības, lai nodrošinātu to sadarbību un nodrošinātu, ka otra puse spēj identificēt no PSO saņemto zvanu un uz to nekavējoties atbildēt.
4. Neskarot 1. punktu, tiem saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātajiem NTL, kas ir B tipa elektroenerģijas ražošanas moduļi, un tiem atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem, kas ir A vai B tipa elektroenerģijas ražošanas moduļi, balss saziņas sistēmas vietā var būt tikai datu pārraides sistēma, ja par to ir panākta vienošanās ar PSO. Šai datu pārraides sistēmai jāatbilst 1. un 2. punktā noteiktajām prasībām.
5. Dalībvalstis var noteikt, ka papildus balss saziņas sistēmai jāizmanto papildu saziņas sistēma, kas atbalstīs atjaunošanas plānu; šādā gadījumā papildu saziņas sistēmai jāizpilda 1. punktā noteiktās prasības.

42. pants

Rīki un ietaises

1. Katrs PSO dara pieejamus Regulas (ES) 2017/1485 24. pantā minētos kritiskos rīkus un ietaises uz vismaz 24 stundām, ja ir zaudēts primārais barošanas avots.
2. Katrs saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātais SSO un NTL, kā arī atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs dara pieejamus kritiskos rīkus un ietaises, kas minēti Regulas (ES) 2017/1485 24. pantā un izmantoti atjaunošanas plānā, vismaz uz 24 stundām, kā noteicis PSO, ja ir zaudēts primārais barošanas avots.
3. Katram PSO ir vismaz viena ģeogrāfiski nošķirta rezerves kontroles telpa. Rezerves kontroles telpā atrodas vismaz Regulas (ES) 2017/1485 24. pantā minētie kritiskie rīki un ietaises. Katrs PSO rezerves kontroles telpai nodrošina rezerves barošanas avotu uz vismaz 24 stundām, ja ir zaudēts primārais barošanas avots.
4. Katrs PSO sagatavo pārceļšanas procedūru pēc iespējas ātrai funkciju pārceļšanai no galvenās kontroles telpas funkcijām uz rezerves kontroles telpu, kas nedrīkst būt ilgāka par trīs stundām. Procedūra ietver sistēmas darbību pārceļšanas laikā.
5. Apakštacijām, kas atzītas par būtiskām atjaunošanas plānu procedūrām saskaņā ar 23. panta 4. punktu, jābūt darbībā vismaz 24 stundas, ja ir zaudēts primārais barošanas avots. Apakštacijām sinhronajā zonā Īrijā un Latvijā laiks, kurā jānodrošina darbība, ja ir zaudēts primārais barošanas avots, var būt īsāks, un pēc PSO priekšlikuma to apstiprina regulatīvā iestāde vai cita dalībvalsts kompetentā iestāde.

VI NODAĻA

ATBILSTĪBA UN CAURSKATĪŠANA

1. IEDAĻA

PSO, SSO un NTL spēju atbilstības testēšana

43. pants

Vispārīgi principi

1. Katrs PSO regulāri novērtē visa tā aprīkojuma un spēju pienācīgu funkcionētspēju, kas ņemti vērā sistēmas aizsardzības plānā un atjaunošanas plānā. Šajā sakarā katrs PSO regulāri verificē šāda aprīkojuma un spēju atbilstību saskaņā ar 2. punktu un Regulas (ES) 2016/631 41. panta 2. punktu, Regulas (ES) 2016/1388 35. panta 2. punktu un Regulas (ES) 2016/1447 69. panta 1. un 2. punktu.
2. Līdz 2019. gada 18. decembrim katrs PSO, apspriežoties ar saskaņā ar 11. panta 4. punktu un 23. panta 4. punktu apzinātajiem SSO un NTL, aizsardzības pakalpojumu sniedzējiem un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem, izstrādā testēšanas plānu. Testēšanas plānā nosaka aprīkojumu un spējas, kas ir būtiski sistēmas aizsardzības plānam un atjaunošanas plānam un kas ir jātestē.
3. Testēšanas plānā, ievērojot 44. līdz 47. pantā izklāstītās minimālās prasības, nosaka to, cik regulāri veicami testi, un testēšanas apstākļus. Testēšanas plānā attiecībā uz attiecīgo testējamo spēju ņem vērā Regulā (ES) 2016/631, Regulā (ES) 2016/1388 un Regulā (ES) 2016/1447 izklāstīto metodiku. Attiecībā uz tiem NTL, uz ko neattiecas Regula (ES) 2016/631, Regula (ES) 2016/1388 un Regula (ES) 2016/1447, testēšanas plānā ievēro valsts tiesību aktu noteikumus.
4. Katrs PSO, SSO, NTL, aizsardzības pakalpojuma sniedzējs un atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs nodrošina, ka testēšanas laikā netiek apdraudēta pārvades sistēmas un starpsavienotās pārvades sistēmas darbības drošība. Testu veic tā, lai ietekme uz sistēmas lietotājiem būtu pēc iespējas mazāka.
5. Testu uzskata par nokārtotu, ja ir izpildīti nosacījumi, ko attiecīgais sistēmas operators noteicis saskaņā ar 3. punktu. Ja testā nav izpildīti minētie kritēriji, PSO, SSO, NTL, aizsardzības pakalpojuma sniedzējs un atjaunošanas pakalpojuma testu atkārtoti, līdz tas ir nokārtots.

44. pants

Elektroenerģijas ražošanas moduļa spēju atbilstības testēšana

1. Katrs atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs, kas ir elektroenerģijas ražošanas modulis, kurš nodrošina spēju atjaunot darbību pēc izslēgšanās, vismaz reizi trīs gados testē spēju atjaunot darbību pēc izslēgšanās, ievērojot Regulas (ES) 2016/631 45. panta 5. punktā izklāstīto metodiku.
2. Katrs atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs, kas ir elektroenerģijas ražošanas modulis, kurš nodrošina ātras resinhronizācijas pakalpojumu, katru reizi pēc izmaiņām aprīkojumā, kas ietekmē tā spēju darboties pašpatēriņa režīmā, vai pēc diviem secīgiem neveiksmīgiem pārslēgšanās mēģinājumiem reālos darbības apstākļos, testē pārslēgšanos uz pašpatēriņa režīmu, ievērojot Regulas (ES) 2016/631 45. panta 6. punktā izklāstīto metodiku.

45. pants

To pieprasījumietaišu atbilstības testēšana, kas nodrošina pieprasījumureakciju

1. Katrs aizsardzības pakalpojuma sniedzējs, kurš nodrošina pieprasījumureakciju, pēc diviem secīgiem nesekmīgiem reakcijas gadījumiem reālos darbības apstākļos vai vismaz reizi gadā testē pieprasījuma modifikāciju, ievērojot Regulas (ES) 2016/1388 41. panta 1. punktā izklāstīto metodiku.
2. Katrs aizsardzības pakalpojuma sniedzējs, kas nodrošina pieprasījumureakciju pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences, valsts līmenī noteiktā termiņā testē pieprasījuma atslēgšanu pie zemas frekvences, attiecībā uz pārvades sistēmai pieslēgtām pieprasījumietaišēm ievērojot Regulas (ES) 2016/1388 37. panta 4. punktā izklāstīto metodiku vai attiecībā uz citām pieprasījumietaišēm – līdzīgu attiecīgā sistēmas operatora noteiktu metodiku.

46. pants

HVDC spēju atbilstības testēšana

Katrs atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs, kas ir HVDC sistēma, kura nodrošina spēju atjaunot darbību pēc izslēgšanās, vismaz reizi trīs gados testē spēju atjaunot darbību pēc izslēgšanās, ievērojot Regulas (ES) 2016/1447 70. panta 11. punktā izklāstīto metodiku.

47. pants

Releju, ko izmanto pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences, atbilstības testēšana

Katrs SSO un PSO valsts līmenī noteiktā termiņā testē savā iekārtās uzstādītos relejus, ko izmanto pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences, ievērojot Regulas (ES) 2016/1388 37. panta 6. punktā un 39. panta 5. punktā izklāstīto metodiku.

48. pants

Saziņas sistēmu testēšana

1. Katrs saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātais SSO un NTL, katrs PSO un katrs atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs vismaz reizi gadā testē 41. pantā definētās saziņas sistēmas.
2. Katrs saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātais SSO un NTL, katrs PSO un katrs atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs vismaz reizi piecos gados testē savu saziņas sistēmu rezerves barošanas avotu.
3. Līdz 2024. gada 18. decembrim katrs PSO, apspriežoties ar citiem PSO, izstrādā testēšanas plānu PSO savstarpējās saziņas testēšanai.

49. pants

Rīku un ietaišu testēšana

1. Katrs PSO vismaz reizi gadā testē galvenā un rezerves barošanas avota spēju nodrošināt energoapgādi galvenajai un rezerves kontroles telpai, kā paredzēts 42. pantā.

2. Katrs PSO vismaz reizi trīs gados testē Regulas (ES) 2017/1485 24. pantā minēto kritisko rīku un ietaišu funkcionalitāti, aptverot gan galvenos, gan rezerves rīkus un ietaises. Ja šie rīki un ietaises ietver SSO vai NTL, tie piedalās šajā testā.
3. Katrs PSO vismaz reizi piecos gados testē rezerves barošanas avotu spēju sniegt to apakšstaciju pamatpakalpojumus, kas atzītas par atjaunošanas plāna procedūrām būtiskām saskaņā ar 23. panta 4. punktu. Ja šīs apakšstacijas atrodas sadales sistēmās, šo testu izpilda SSO.
4. Katrs PSO vismaz reizi gadā testē pārceļšanas procedūru pārejai no galvenās kontroles telpas uz rezerves kontroles telpu, kā paredzēts 42. panta 4. punktā.

2. IEDAĻA

Sistēmas aizsardzības plānu un atjaunošanas plānu atbilstības testēšana un caurskatīšana

50. pants

Sistēmas aizsardzības plāna atbilstības testēšana un regulāra caurskatīšana

1. Katrs SSO, uz kura iekārtām attiecas pieprasījuma atslēgšana pie zemas frekvences, reizi gadā atjaunina paziņojumu, kas jāiesniedz paziņojošajam sistēmas operatoram, kā paredzēts 12. panta 6. punkta b) apakšpunktā. Šajā paziņojumā norāda frekvences iestatījumus, pie kuriem iniciē neto pieprasījuma atslēgšanu, un to neto pieprasījuma procentuālo daļu, ko atslēdz pie katra šāda iestatījuma.
2. Katrs PSO uzrauga, lai tiktu pienācīgi īstenota pieprasījuma atslēgšana pie zemas frekvences, par pamatu izmantojot 1. punktā minētos ikgadējos rakstiskos paziņojumus un attiecīgā gadījumā PSO iekārtu īstenošanas datus.
3. Katrs PSO vismaz reizi piecos gados caurskata visu savu sistēmas aizsardzības plānu, lai izvērtētu tā iedarbīgumu. PSO šajā caurskatīšanā ņem vērā vismaz:
 - a) tīkla attīstību un izaugsmi kopš iepriekšējās caurskatīšanas vai pirmā projekta;
 - b) tā jaunā aprīkojuma spējas, kurš pārvades un sadales sistēmās uzstādīts kopš iepriekšējās caurskatīšanas vai pirmā projekta;
 - c) kopš iepriekšējās caurskatīšanas vai pirmā projekta nolīgtos NTL, to spējas un attiecīgos piedāvātos pakalpojumus;
 - d) veiktos testus un sistēmas incidentu analīzi saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1485 56. panta 5. punktu; un
 - e) darbības datus, kas savākti normālos darbības apstākļos un pēc traucējumiem.
4. Katrs PSO caurskata sava sistēmas aizsardzības plāna attiecīgos pasākumus saskaņā ar 3. punktu, pirms tiek veiktas būtiskas izmaiņas tīkla konfigurācijā.
5. Ja PSO konstatē vajadzību koriģēt sistēmas aizsardzības plānu, tas tajā izdara grozījumus un tos īsteno saskaņā ar 4. panta 2. punkta c) un d) apakšpunktu un 11. un 12. pantu.

51. pants

Atjaunošanas plāna atbilstības testēšana un regulāra caurskatīšana

1. Katrs PSO vismaz reizi piecos gados caurskata sava atjaunošanas plāna pasākumus, izmantojot datorizētus simulācijas testus, kuros izmanto saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzināto SSO un atjaunošanas pakalpojumu sniedzēju datus. Šos simulācijas testus PSO definē īpašā testēšanas procedūrā, kas aptver vismaz šādus aspektus:
 - a) sprieguma atkalpieslēgšanas ceļš no atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem ar spēju atjaunot darbību pēc izslēgšanās vai spēju darboties izolētā režīmā;
 - b) elektroenerģijas ražošanas moduļu galveno palīgierīču energoapgāde;
 - c) pieprasījuma atkārtotas pieslēgšanas process; un
 - d) izolētā režīmā strādājošo tīklu resinhronizācijas process.

2. Papildus, ja PSO to uzskata par vajadzīgu atjaunošanas plāna iedarbīguma sakarā, katrs PSO, koordinējoties ar saskaņā ar 23. panta 4. punktu apzinātajiem SSO un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem, veic atjaunošanas plāna daļu darbības testēšanu. PSO, apspriežoties ar SSO un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem, šos darbības testus izklāsta īpašā testēšanas procedūrā.
3. Katrs PSO vismaz reizi piecos gados caurskata savu atjaunošanas plānu, lai novērtētu tā iedarbīgumu.
4. Katrs PSO caurskata sava atjaunošanas plāna attiecīgos pasākumus saskaņā ar 1. punktu un caurskata to iedarbīgumu pirms būtiskām izmaiņām tīkla konfigurācijā.
5. Ja PSO konstatē vajadzību koriģēt atjaunošanas plānu, tas tajā izdara grozījumus un tos īsteno saskaņā ar 4. panta 2. punkta c) un d) apakšpunktu un 23. un 24. pantu.

VII NODAĻA

ĪSTENOŠANA

52. pants

Uzraudzība

1. ENTSO-E uzrauga šīs regulas īstenošanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 8. panta 8. punktu. Uzraudzība aptver šādus aspektus:
 - a) jebkādu atšķirību apzināšana šīs regulas īstenošanā valstīs attiecībā uz elementiem, kas uzskaitīti 4. panta 2. punktā;
 - b) sistēmas aizsardzības plānu un atjaunošanas plānu saskaņīguma novērtējums, ko veic PSO saskaņā ar 6. pantu;
 - c) robežvērtības, virs kurām viena vai vairāku PSO darbību ietekmi ārkārtas, atslēguma vai atjaunošanas stāvoklī uzskata par būtisku citiem PSO konkrētajā jaudas aprēķināšanas reģionā saskaņā ar 6. pantu;
 - d) PSO saskaņā ar 36. panta 1. punktu noteikto tirgus darbību apturēšanas un atjaunošanas noteikumu saskaņotības pakāpi, arī sakarā ar 36. panta 7. punktā minēto ziņojumu;
 - e) 39. pantā minēto tirgus apturēšanas gadījumā piemērojamo nebalansa norēķinu un balansēšanas enerģijas norēķinu noteikumu saskaņotības pakāpi.
2. Aģentūra sadarbībā ar ENTSO-E līdz 2018. gada 18. decembrim sagatavo sarakstu ar attiecīgu informāciju, kas ENTSO-E jāpaziņo Aģentūrai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 714/2009 8. panta 9. punktu un 9. panta 1. punktu. Attiecīgās informācijas saraksts var tikt atjaunināts. ENTSO-E uztur visaptverošu, standartizēta formāta digitālo datu arhīvu, kurā ir Aģentūras pieprasītā informācija.
3. Attiecīgie PSO iesniedz ENTSO-E informāciju, kas vajadzīga, lai tas varētu izpildīt uzdevumus saskaņā ar 1. un 2. punktu.
4. Pēc attiecīgās regulatīvās iestādes pieprasījuma saskaņā ar Direktīvas 2009/72/EK 37. pantu SSO un 39. panta 1. punktā minētās struktūras iesniedz PSO 2. punktā minēto informāciju, ja vien regulatīvajām iestādēm, Aģentūrai vai ENTSO-E tā jau nav pieejama sakarā ar to attiecīgajiem īstenošanas uzraudzības uzdevumiem – lai izvairītos no informācijas dublēšanās.

53. pants

ieinteresēto personu līdzdalība

Aģentūra, cieši sadarbojoties ar ENTSO-E, organizē ieinteresēto personu līdzdalību šīs regulas īstenošanā. Tas paredz regulāras sanāksmes ar ieinteresētajām personām, lai attiecībā uz šīs regulas prasībām apzinātu problēmas un ierosinātu uzlabojumus.

VIII NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

54. pants

Līgumu un vispārīgo noteikumu grozīšana

Visiem būtiskajiem PSO, SSO un NTL līgumu noteikumiem un vispārīgo noteikumu normām, kas attiecas uz sistēmas darbību, jāatbilst šīs regulas prasībām. Šajā sakarā attiecīgi groza minētos līgumus un vispārīgos noteikumus.

55. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

15. panta 5.–8. punktu, 41. pantu un 42. panta 1., 2. un 5. punktu sāk piemērot no 2022. gada 18. decembra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2017. gada 24. novembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

PIELIKUMS

Shēmas automātiskai pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences iezīmes:

Parametrs	Vērtības sinhronajai zonai Konti- nentālā Eiropa	Vērtības sinhronajai zonai Ziemeļi	Vērtības sinhronajai zonai Lielbri- tānija	Vērtības sinhronajai zonai Īrija	Mērvienība
Pieprasījuma atslēgšanas sākuma obligātais līmenis: frekvence	49	48,7–48,8	48,8	48,85	Hz
Pieprasījuma atslēgšanas sākuma obligātais līmenis: atslēdzamais pieprasījums	5	5	5	6	% no kopējās slodzes valsts līmenī
Pieprasījuma atslēgšanas beigu obligātais līmenis: frekvence	48	48	48	48,5	Hz
Pieprasījuma atslēgšanas beigu obligātais līmenis: kumulatīvais atslēdzamais pieprasījums	45	30	50	60	% no kopējās slodzes valsts līmenī
Īstenošanas diapazons	± 7	± 10	± 10	± 7	% no kopējās slodzes valsts līmenī konkrētai frekvencei
Minimālais soļu skaits beigu obligātā līmeņa sasniegšanai	6	2	4	6	Soļu skaits
Maksimālais atslēdzamais pieprasījums katram solim	10	15	10	12	% no kopējās slodzes valsts līmenī konkrētam solim